

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVIII Lapkritis - November 24, 1983 Nr. 45

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Reagano perspektyvos

Būti perrinktam — geros, bet...

Vytautas Meškauskas

Užsienio politikoje didesnių nesutikimų kelia santykiai su sovietais, ypač susitarimas su jais dėl atominių ginklų apribojimo ir kontrolės. Visi demokratų kandidatai sakosi to nori ir žada pasiekti. Prezidentas panašiai kalba, tačiau opozicija ji itaria tik taip kalbant, bet iš tikro norint persvaros, kuri neturinti esminės reikšmės, nes gi užtenka Sovietų tik vieną kartą sunaikinti. Jei tokia galimybė yra, kam dar daugiau ginkluotis? Reagano laimei Andropovas viešai jau nepasirodo nuo rugpjūčio 16 d. Jei jis sunkiai serga - savaime aišku, kad nėra su kuo derėtis ir reikia palaukti kaip pasibaigs kova dėl Andropovo įpėdinystės.

Skubiau atsakymo reikalauja Libano klausimas. Kiek laiko ten dar galima palikti JAV marinius, jei derybų tarp kariaujančių tenai partijų nu-eis niekais? O ir sutelkto Libano pakraščiuose laivyno negalima amžinai ten laikyti! Kiek tam padės pagerėję JAV-Izraelio santykiai? Sunku patikėti kad Izraelis norėtų, kaip sakoma, JAV-bėms ištraukti 'kaštonus iš ugnies' be labai didelio atlyginimo. Ir čia JAV naudą gali išieiti Andropovo liga, leidžiant Reaganui daugiau rizikuoti, kaip ir Sirijos prezidento apendicito priepuolis.

Galų gale negalima pamiršti ir Centro Amerikos. Atrodo, kad ten susidaro Honduro, Salvadora, Guatamos ir Panamos sąjunga gintis nuo vidaus ir užsienio priešų. Kažkas panašaus į mažai iki šiol žinomą susitarimą tarp rytinių Karibų valstybių, įgalinusių jas prašyti JAV talkos tvarkai Grenadoje atstatyti. Jų bendras

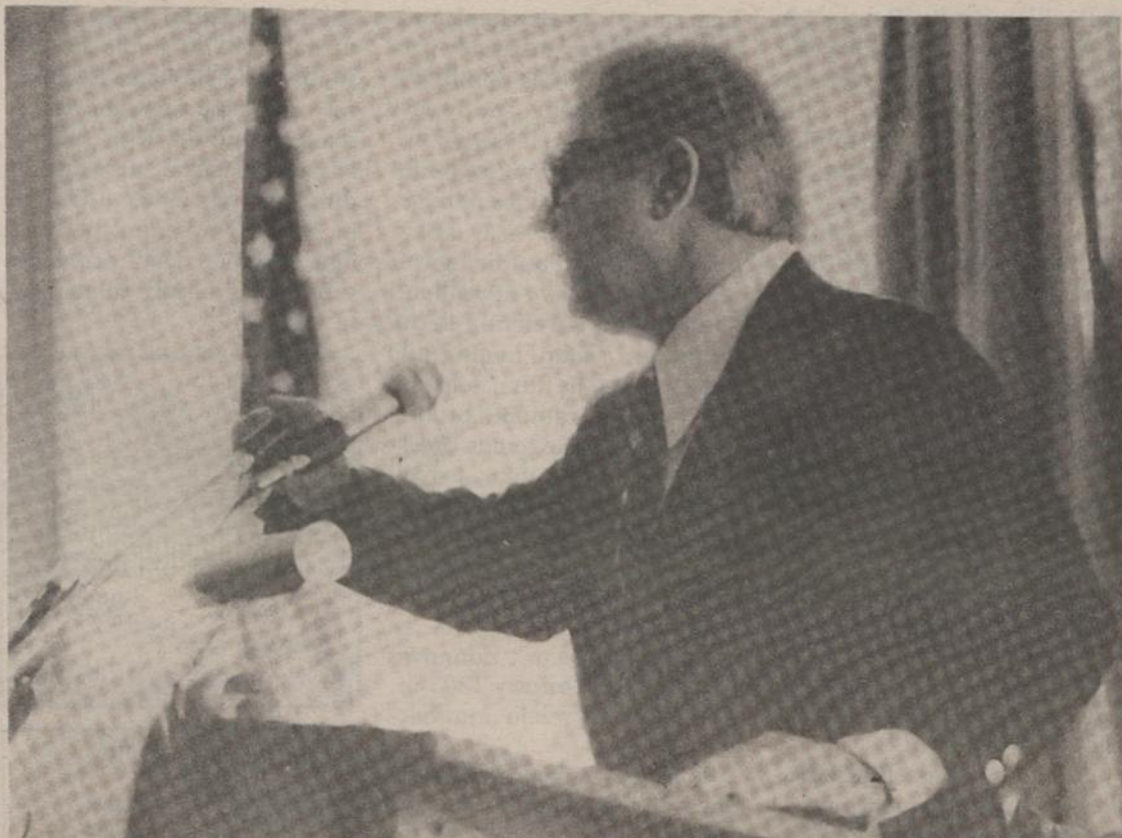
spaudimas į Nicaragvą nebūtų panašus į žaibo žygį Grenadoje, pareikalautų daugiau pajėgų ir imtų daugiau laiko. Bet vėl -- čia skubiau veikti gali paskatinti ta pati Andropovo liga.

Dėl viso to Reagano dar laukia daug galvosūkių. Kartu ir progų gerai pasirodyti savo tautiečiams.

Ziūrint į prezidentą Reaganą, ką tik išlipantį iš lėktuvo po kelionės į Aziją, o taip pat atsiminus jo pasirodymus Japonijoje ir Korėjoje, sunku įsivaizduoti daugiau tinkamą asmenį prezidento pareigoms. Tegul tai būna tik vaidyba, bet ar neturime pamėgtų artistų, kuriuos visados mielai stebime! O pagaliau, ar JAV prezidento pareigos moderniais laikais nėra tokios sunkios, kad faktinai nerastume tokio žmogaus, kuris galėtų patenkinti visus lūkesčius ir užtat noromis ar nenoromis jis turi griebtis vaidybos kaip tai nuo seno jau daro karaliai?

Sakoma, kad prezidentas Reaganas asmeniškai patinka 7 iš 10 amerikiečių, nors jo prezidentavimui pritariama mažesniu santykiu. Kiekvienu atveju, jei šiandien būtų rinkimai, Reaganas būtų perrinktas, nors gal kongrese ir senate daugumą gautų demokratai, kaip jie turėjo Eisenhowerio, Nixono ir Fordo laikais. Taip mano ir N.Y. Times kolumnistas Tom Wicker, kuris pats toli gražu nesimpatizuoja Reaganui.

Bet rinkimai bus dar už metų ir per tą laiką gali daug kas pasikeisti. Reagano administracija prieš akis turi bent keletas problemas, kurių sprendimui prieš Reaganą ve-



Vliko pirm. dr. K. Bobelis: "Mums reikia visų lietuvių pagalbos, kiekvieno iš jūsų pagalbos, nes tik bendromis jėgomis įgyvendinsime mūsų šventą troškimą — Laisvą Nepriklausomą Lietuvą."

Vlikas pradeda penkiasdešimtąjį savo veiklos periodą

Dr. Kazys Bobelis, Vliko pirmininkas, kalbėdamas š. m. lapkričio 12 d. Detroite Vliko seime, apie ateities perspektyvas taip pareiškė:

"Pradėdami penkiasdešimtąjį savo veiklos periodą aiškiai matome auštančiuose rytuose artėjant komunistinės diktatūros žlugimą. Tam samprotavimui paremti atsiranda daugiau ir daugiau faktų.

Paskutiniųjų trijų metų tarptautiniai įvykiai, o ypač konkreti JAV užsienio politika vadovaujama prezidento Reagano, pastatė

Sovietų Sąjungą į savotišką akligatvį, į nuolatinę gynimosi ir aiškinimosi poziciją. Sovietų Sąjunga prarado, anksčiau jų taip stipriai kontroliuojamą agresyvią ofensyvą.

JAV stipri vakarų demokratinių valstybių konsolidacijos taktika pradeda iššaukti pasitikėjimą Amerika, jos prezidentu ir Europos valstybės vieningai remia Reagano vedamą politiką Sovietų Sąjungos atžvilgiu.

Vakarų-rytų konfrontacija įgauna vis aštresnės formos. Sovietų Sąjunga, negalėdama savo anksčiau sėkmingai naudotais grėsinimais ir šantažais paveikti JAV nusistatymo, metėsi tiesiog į įvairiausias histerynes avantiūras, kaip beginklio Korėjos keleivinio lėktuvo numušimas, falsifikacija JAV prezidento pareiškimų ir JAV ambasadorės Kirkpatrick kalbos apie trečio pasaulio valstybes ir t.t. ir t.t. ir organizavimas įvairiausių peacnikų demonstracijų Olandijoje, Anglijoje, Vokietijoje, JAV ir kitur prieš Amerikos nusistatymą išdėstyti atominius ginklus Europoje.

JAV ir kai kurių Europos valstybių kairieji, liberalai, pacifistai, liberalai, socialistiniai, Sovietų Sąjungos sąjungininkai, andien neturi tokių priemonių ir faktų prieš Reaganą ve-

damą politiką, nes prez. Reaganas kiekviena proga pabrėžia, kad jis nori derybų su Sovietų Sąjunga nusiginklavimo, ekonominėje, techninėje, žmogaus teisių ir t.t. srityse, tik kaip lygus su lygiu, o ne Sovietų Sąjungos sąlygomis.

Sovietų invaziją į Afganistaną ir ten tebesitęsiantį karo veiksmą, naudojant net dujines medžiagas, nepajėgumas ir su Kubos pagalba apsaugoti artėjančio marksistinės Nicaraguos žlugimo bei nevykęs bandymas pakeisti antikomunistinę valdžią El Salvadore, o šiomis dienomis įvykęs skandalingas išniekinimas Kubos ir Sovietų Sąjungos atimant iš jų Grenadą, Sovietų išmetimas iš Sudano — iškelia dideles abejones dėl Sovietų militarinio pajėgumo.

Sunki ekonominė padėtis Rumunijoje, Vengrijoje ir pačioje Sovietų Sąjungoje, negalėjimas likviduoti Lenkijoje solidarumo judėjimo, mažėjanti įtaka Europos ir Afrikos valstybių tarpe, pralaimėjimas Sovietų Sąjungos remiamam kandidatui Vokietijos kanclerius Volkerio neavykęs band-

suskaldyti alijantų vieningumą, išmetimas šimtų Sovietų diplomatinių šnipų iš įvairių pasaulio valstybių, Andropovo liga, nesėkmin-

(Nukelta į 7 psl.)



Baltų Laisvės Lygos pirm. Valdis Pavlovskis ir vicepirm. Antanas Močioka, vadovavę masinei demonstracijai, Los Angeles masinėse demonstracijose spalio 30 d. Amerikos karinėms operacijoms Grenadoje paremti.



SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Kaip ilgai Andropovas gali valdyti iš lovos? - Rikiavimasis varžybom dėl jo įpėdinystės. - Turkų respublika Kipro saloje.

Andropovo nepasirodymas bolševikų revoliucijos sukakties proga sukėlė naujų spėlojimų bangą apie jo sveikatos stovį ir galimą įpėdinį. Išbuvęs 15 metų KGB viršininku, Andropovas turėtų mokėti Sovietiją valdyti ir iš lovos, tačiau kaip ten būtų - jo nepasirodymas kalba už sveikatos silpnėjimą ir tuo pačiu artėjantį jo epochos galą. Negalima sakyti, kad jo valdymas atnešė ar dar atneštų kokių didesnių permainų. Tiesa, per vienus metus daug ko nepadarė. Visi jo pirmtakūnai - Stalinas, Chruščiovas ir Brežnevas - nebuvo taip greitai, kaip Andropovas, pasiekę savo galios viršūnės. Jiems reikėjo penkių ar daugiau metų. Bet kaip sakėme, jie prieš tai nebuvo Cekos, GPU ar KGB - svarbiausios Sovietijos institucijos - viršininkais.

Ziūrint į kompartijos viršūnę - jos 11 narių politbiurą - Andropovo įpėdinį galėtų būti 4 jo nariai: Konstantinas Černenko, Michail Gorbačev, Grigori Romanov ir Geidar Aliev. Paskutinis yra Andropovo patikėtinis, iš Azerbeidžiano atkeltas į Maskvą, čia paskirtas ministerio pirmininko pavaduotoju ir laikomas ministerio pirmininko Nikolai Tichonov, 78 metų, įpėdinis. Prieš jo šansus kalba faktas, kad jis nėra rusas ir per mažai turėjo laiko asmeniškai įsitvirtinti partijos aparate.

Černenko oficialiai buvo laikomas Nr. 2 dar Brežnevo laikais, tačiau jis yra vyresnis už Andropovą (72 metų) ir silpnos sveikatos.

52 metų Gorbačevas yra jauniausias politbiuro narys. Dar būdamas 47 metų buvo Brežnevo paskirtas žemės ūkio ministru. Tuoj pat susidėjęs su Andropovu, jis turi didelę įtaką į visus ekonominius sprendimus. Sakoma, kad jis buvo nužiūrėtas įpėdinis paties Andropovo.

REAGANO PERSPEKTYVOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

dimas gali vienaip ar kitaip nulemti rinkimų nuotaikas. Jei nepasitaikys naujų krizių užsienyje, rinkikus prezidentui palankiai galėtų nuteikti krašto ūkio raida, jei ji vystysis ta pačia linkme kaip iki šiol. Ūkinė padėčiai gerėjant, tačiau iškilus federalinės valdžios biudžeto deficito klausimas. Deficitas per didelis. Su tuo visi sutinka. Nuomonės skiriasi tik kaip jį sumažinti. Demokratai norėtų padidinti valstybės pajamas mokesčiais, prezidentas norėtų to paties pa-

Daug dėmesio skiriama Romanovui, kuris vietoj Andropovo kalbėjo sukakties proga ir 8 kartus (kas nelaikoma daug) paminėjo Andropovo pavardę. Jis ilgą laiką (13 m.) buvo Leningrado srities bosas. Kokios dabar jo tikros pareigos Kremliuje -- ne visai aišku, bet jis yra labai ambicingas ir jau spėjo į Maskvą atsigabenti eilę ištikimų pareigūnų iš Leningrado. Kaip Leningrado srities bosas jis turi nemažai patyrimo su pramonės problemomis. Jis nelaikomas didesnių reformų šalininku, bet tik norinčiu kiek pagerinti sovietinę sistemą.

Istoriniai žiūrint, iškilimas Leningrade dar nežada laimingos tolimesnės karjeros. Kirovas krito 1934 m., Zdanovas - 1948 m. ir Kozlov - 1963 m. Juos visus nugalėjo maskviečiai.

Romanovui kiek kenkia jo pavardė, skambanti taip pat kaip carų, be to jis būk tai mėgstas prabangą. 1979 m. jis iškėlė labai prašmatnias vestuves savo dukrai. Vestuvių puotai buvo panaudoti Katynos Didžiosios servizo indai iš Hermitage muziejaus. Daug stiklų nebuvę gražinti, skleidžia gandus jo priešai.

Andropovo nužengimas iš sosto nežada didesnių permainų. Kaip jis pats, taip ir jo galimi įpėdiniai labai gerai žino, kad norint išsilaikyti negalima daryti didesnių reformų. Lengviau susitarti nieko nekeisti.

Sių metų derlius Sovietijoje buvo gana geras, nors ir ne rekordinis. Javų laukiama apie 200 mil. tonų, kas reiškia, kad importas iš užsienio galės būti mažesnis.

Kaip tik prezidentas Reaganas pasirašė pagalbos užsieniams įstatymą, kuriuo Tur-

kijai numatyta vieno bilijono dolerių pašalpa, lapkričio 15 dieną Kipro saloje turkai - neva be jokio įsakymo iš Ankaros - paskelbė savo nepriklausomą respubliką Kipro saloje, kas automatiškai turėtų pagadinti JAV santykius su Graikija, su kuria neseniai, po labai ilgų derybų, JAV atnaujino sutartį savo bazėm tame krašte laikyti.



Kipras jau seniai yra nesantaikos obuoliu tarp Graikijos ir Turkijos, kuris labai kenkia NATO Pietų-Rytų sparno saugumui. Nuo 1960 m. ta sala buvo nepriklausoma valstybė, bet 1974 m. Graikijos vadinas pulkininkų režimas bandė tą salą sukilimu arčiau susieti su Graikija, kas savo keliu išaukė Turkijos invaziją. Jos metu turkai įsitvirtino salos šiauriniame trečdalyje. Dabar 120,000 turkų, t.y. 20% visų 620,000 gyventojų, valdo 37% visos teritorijos. Iš jos į Pietus turėjo pabėgti apie

Iš kitos pusės

Dail. Adolfas Valeška skundžiasi spalio 29 d. DRAUGE:

"Visoje savo meninėje veikloje nesu pergyvenęs tokios skaudžios situacijos iki to laiko, kai ėmiausi iniciatyvos pasaulinio masto lietuvių dailininko Prano Domšaičio kūrinius išgelbėti lietuvių meno lobynui. Ta proga vėl atnaujinu savo dar prieš trisdešimt metų puoselėtą idėją suorganizuoti mūsų dailininkų, gyvenančių Vakaruose, rinktinę kūrinių kolekciją, kuri ateityje užpildytų mūsų muziejus ir liudytų mūsų kultūros pajėgumą meno istorijoje... Tai idėjai įgyvendinti buvau pramatęs atrinkti reprezentacinius mūsų menininkų, gyvenančių Vakaruose, kūrinius ir juos parodyti ne tik savųjų tarpe, bet eksponuoti juos ir tarptautinėse parodose."

Sumanymą išlaikyti savo tarpe Domšaičio kūrinius parėmė Lietuvių Fondas, tačiau tas vietoje padėjęs Valeškai atgaivinti prieš 30 m. Vokietijoje įsikūrusį Lietuvių Dailės Institutą, kuris buvo pradėjęs panašią veiklą, staiga įsteigė savo padalinį Lietuvių DAILIOJO MENO Instituto vardu.

Iš tame pačiame Draugo Nr. tilpusio Antano Juodvalkio straipsnio apie Lietuvių Fondą sužinome, kas sudaro tą 'dailaus meno' institutą ir kad pusę jo narių

"deleguoja Lietuvių Fondo taryba ir taip palaiko ryšį".

Žinant kas tvarko pinigus, tokia 'delegacija' ne 'palaiko ryšį', bet faktinai padiktuoja visą veiklą. Tokiu būdu LF yra ne tik kapitalą investavęs į vertybės popierius ir žemės ūkį, bet dar papildomai žada verstis 'dailiuoju menu'.

Reikia tikėtis, kad jis nustatys ir taisykles, kas gali būti laikoma tuo 'dailiuoju menu' ir kas 'paprastu menu' ar tik daile.

Po tokios pradžios nebus didesnių kliūčių pradėti diktuoti ir kitom mūsų visuomeninio gyvenimo šakom. Juk apetitas auga bevalgant.

(vm)

200,000 graikų. Nauja respublika paskelbė esanti pasirošusi sudaryti federaciją su graikų dalimi.

...

Pati Turkija po ilgesnės karių valdymo pertraukos išrinko naują parlamentą. Nors rinkimai nebuvo tikrai demokratiniai - valdžia neleido varžytis visom partijom - tačiau laikomi žingsniu į civilinį demokratinį režimą. Karinis režimas daugiau simpatizavo Tautinei Demokratinei partijai, kuri tačiau pralaimėjo Tėvynės Motinos partijai. Tos vadovas Turgut Ozal igijo ne-

mažai populiarumo 1980-82 metais, karinio režimo pavedimu tvarkydamas Turkijos ūkį. Manoma, kad Ozal, tapęs nauju ministru pirmininku, kaip nors ras bendrą kalbą su prezidentu gen. Evren.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

OWNER/OPERATORS

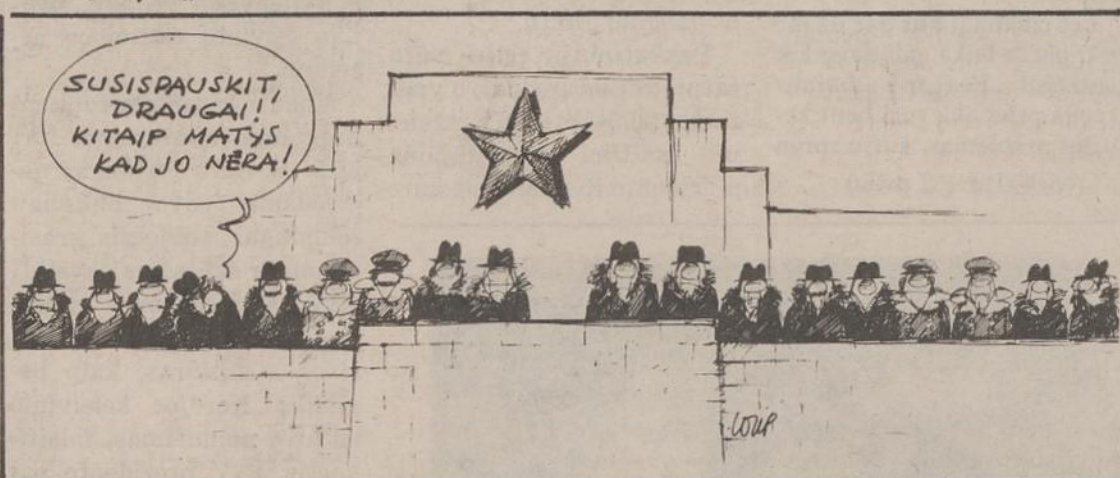
OF FLAT BED TRUCKS
to haul steel to northwest and California with return lumber loads to Great Lakes area. Must have full tarps and nylon straps to protect lumber.
For details, phone 800-541-4213, Dennis Williams SYSTEM TRANSPORT, Spokane, WA. 99220.. (45-48)

GRAVURE FILM PREPRESS SUPERVISOR

Applicant should have 7 to 10 years' experience in Gravure film prepress. Responsibilities will include the training and supervision of a gravure prepress film department involving continuous tone film inspection, utilizing the latest electronic equipment, color markup, film correction and bromide manufacturing. Applicant should have experience interfacing with the Helio Klischograph engraving system. However, chemical etch will be considered. Send resume in confidence to:

Arcata Graphics Buffalo

Att. Louise Ross
TC Industrial Park Depew, N. Y. 14043
Equal Opportunity Employer



Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

siekti, valstybės išlaidų sumažinimu. Ir tai ne visų: krašto gynimo reikalams išlaidos turėtų pasilikti nesumažintos. O jei taip -- lieka sumažinti išlaidas socialiniams reikalams, kas labai nepopuliariau rinkiminiais metais.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

AR NEVERTĖTŲ IR APIE TAI
RIMTAI PAGALVOTI?

Jau seniau esame kartą minėję, kad, vis platesnėmis pradalėmis giltinei šienaujant mūsų vyresniosios kartos gretas, kaskart vis daugiau gauname mūsų balstančių tautiečių laiškų, kuriuose prašoma įvairių patarimų dar prieš žemiškosios viešnagės galą. Žinoma, retai kas klausia, kam palikti dešimtmečiais sutauptus pinigus, nes juos labai noriai siūlosi priglauti giminės, draugai ir visuomeniniai fondai. Bet tuose laiškuose yra klausimų, į kuriuos ir mums nelengva atsakyti. Pavyzdžiui:

Kur dėti per ilgus metus sukauptą biblioteką, kurioje yra retų ir dabar sunkiai gaunamų leidinių?

Kam atiduoti turimus brangius mūsų dailininkų paveikslus, kuriais palikuonys visai nesidomi?

Ar tikrai jau reikia išmesti į krepšį neišspausdintas muzikos kūrinių gaidas?

Kaip išsaugoti ateičiai atsivežtus istorinės vertės dokumentus ir tokius pat suvenyrus?

Ką daryti, kad, autoriui mirus, nedingtu mokslo veikalo rankraštis?

Kam palikti reikšmingus Lietuvos politinių įvykių atsiminimus, kurių kol kas neįmanoma išleisti?

Kur patalpinti 'mirusios' organizacijos archyvą?

Ir tai yra tik maža dalis tokių ir panašių rūpesčių.

Aišku, sėdint į Lietuvį dienas suplaukusioje tautiečių masėje, aidint ausyse Lietuvos operos arijoms, regint tautiniais rūbais išsipuošusi jauni mą ir skaitant, kad už 600,000 dolerių amerikiečių universitete steigiamas net Lituanistikos katedra, kuri, anot optimistų, 'visiems laikams tarnaus lietuvių tautai ir Lietuvai', šitokie lyg tyčia keliami laiškų klausimai tik drumsčia pakilią patriotinę nuotaiką...

Bet, deja, daug toliau siekiantis realistišnių akių žvilgsnis pro visą šią puošnią, dainuojančią ir šokančią 'gyvos lietuvių' demonstraciją ižiūri ir visiškai kita tikrovė, prieš kurią taip pat negalima užsimerkti.

Juk toji mūsų iš Lietuvos atsineštoji 'amžinoji ugnis' vis tiek palengva blėsta, nors ją

savo kultūrine ar politine veikla ir labai stengiamės gaivinti. Tam liūdnam reiškiniui įrodyti šiandien jau netenka kartoti nė visiems žinomų akivaizdžių faktų, ypač kad jau ir vidurinėsios kartos lietuviškas liežuvis pleišėja.

Suprantama, neįmanoma dar palyginamai svaikam žmogui rūpintis testamentu ar kalbėti sau graba, kaip kartais vienas kitas per daug praktiškas mūsų senolis darydavo. O tuo labiau nemalonu rengtis kažkada būsimoms lietuvių laidotuviams išieivijai, kuri dar gyvai kruta, garsiai klega ir savo paguodai vaizduojasi šviesią ateitį. Bet tokių laiškuose minėtų artimųjų nepagaedamųjų 'palikimų' ne tik JAV-se bet ir Kanadoje, Australijoje, Europoje ir Pietų Amerikoje vis gausėja. Jų visų nesutalpintume nei į lagaminus, nei į Jaunimo centro rūsius ir nei į ribotos talpos 'Alkos' muziejų. O vis dėlto bent dabartiniai išieivijos lietuviško kultūrinio lobio kūrėjai bei visuomeniniai darbuotojai turbūt net ir priešmirtinio sapno klidėjimuose nenorėtų regėti, kaip jų veiklos ir talento vaisiai nyksta, palikti žiurkių valiai, ar šlapdriboje mindžiojami praeivių kojų.

Tad jeigu to mūsų 'nepiniginio turto' dar negalime ar nenorime gražinti į Lietuvą - kur būtų jo tikroji vieta - kodėlgi išieivijoje negalėtume pasistatyti tokio erdvaus, saugaus ir specialiai įrengto Centrinio pasaulio lietuvių archyvo, kuriame jis, rūdžių ir kandžių nesuėstas, palauktų geresnių laikų?

Pagaliau nėra ir labai svarbu, kaip mes tą 'Centrą' vadinume. Tebūnie pravardžiuojamas nors ir 'Lietuvių išieivijos kultūrinio palikimo mauzolieji'. Daug svarbiau, kad jis būtų PAGRINDINIS VISŲ PASAULIO LIETUVIŲ KULTŪRINIŲ VERTYBIŲ ARUODAS, kuriame tūnotų saugiai priglauti išspausdinti ir neišspausdinti mūsų mokslo darbai, grožinės literatūros, muzikos, dailės meno kūriniai ir kiti visų kontinentų lietuvių išieivijos dvasinės egzistencijos ženklai.

Toks centras būtų didelė pagalba ir lituanistikos mokslininkams, istorikams, o gal

Pasigendant idealizmo

Australijos lietuvių savaitraštis "Mūsų Pastogė" Nr. 32 atspausdino vedamąjį "Pasigendant idealizmo", kuris savo turiniu yra aktualus ne tik Australijos, bet ir kitų kontinentų lietuviams, tad jį ištiesai perspausdiname.

Besikuriant Australijoje kadaise visko mums trūko: ir namų, ir pinigų, ir daugelio kasdienių reikmenų. Tačiau vieno dalyko visi turėjome apsieiti — tai idealizmo. O jo, to tautinio idealizmo, kupini viską lengvai galėjome ir atsiekti, ir pasiekti: susikūrė ir suklestėjo organizacijos, susirinkimuose visados dalyvių būdavo perteklius, netrūko žmonių į bet kokias valdybas, net vykdavo varžybos, neturėta automobilių, bet visur pribūdavo ir suspėdavome pasiekti pėsčiomis arba viešo susisiekimo priemonėmis. Svarbiausia, nebijota ir nevengta jokių įsipareigojimų nei veikloje, nei pinigais, nei darbu. Ir

net ir pristigusiems parako propagandistams, kurie dabar vienos knygelės ir joje vieno sakinio turi ieškoti dešimties universitetų palėpėse ir senų popierių sandėliuose.

Ir šitokio archyvo statybą reikėtų pradėti organizuoti jau šiandien, kol dar lengviau sužvejojame tūkstančius dolerių suvažiavimams, šimtus tūkstančių vienkartinėms kultūrinėms pramogoms, pilnesnė sauja sėjame aukso grūdėlius iš Lietuvos fondo sterblės premijoms ir dar nenuitirpsta tautiečio pirštai, palietę savo kišenėje piniginę. O gal ir vienas kitas kuris lietuvis 'milijonierius' dar panorėtų išamžinti lietuvių išieivijos atminime, jeigu toki 'kultūrinį antkapį' mums pastatytų vien savo lėšomis.

Geriausia vieta tokiame Centriniam archyvui galėtų būti nors ir Chicaga, arba saugesnė ir artimesnė jos apylinkė, bet tai jau ateityje svarstyтина problema, kaip ir daug kitų reikalų, su šitokių projektu susijusių.

Na, tarkite, kad visa ši kalba tėra tik svajonė. Bet iš pradinės svajonės gimė ir Lietuvos fondas, ir Lietuvos opera, ir visa kita 'žemaičių stiprybė'.

(Sp.)

taip tik visų tų nepriteklių gausybėje atsiekta ir padaryta fantastiškai daug: padėti pagrindai pačiai lietuvių bendruomenei, įkurtos visos šandie veikiančios organizacijos, lietuviškos institucijos, pastatyti daugelyje vietovių lietuvių bendruomeniniai namai, žodžiu, viskas daugumoje dar iš anų laikų, kuomet mes ir šandien tebesinaudojame. Ir viso to pagrindas ir variklis buvo mūsų neišsenkantis tautinis idealizmas, per kurį nestokojome nei jėgų, nei pinigų, nei entuziazmo. Anuo metu mažai kam iš mūsų rūpėjo pramogos, turėti "gerą laiką", užsidaryti tik savuose naminiuose rūpesčiuose, nors visi kibome į gyvenimą norėdami patys savistoviai atsistoti ant kojų, auginome šeimas be bobučių, dirbome net po kelias pamainas, o tačiau nei visuomeninių, nei tautinių reikalų neapleidome ir jų neatstūmėme, neatidėjome palankesniai laikui.

Po trisdešimties metų reikalai radikaliai apsisvertė. Esame gražiai įsikūrę, gyvename prabangoje, turime pakankamai pinigų, kurį nesivaržydami leidžiame daugiausia saviems malonumams keliaudami, atostogaudami, lengvai pasiveldami tai, apie anksčiau tegalėjo būti tik svajonė. Tačiau... šandie mūsų susirinkimai skandalingai apstuštę, mokyklos suskurdusios, namai, būdavo pilni gyvenimo ir užėję kaip bičių aviliai, dabar savaitėmis stovi tušti, pramoginiai parengimai tesusilaukia tik dešimtos dalies entuziastų, kas būdavo anksčiau. Gaunasi vaizdas, kaip ano poeto poemą: "visa prapuolė, tik ant lauko pliko kelios pušelės apykrevės liko".

Sakysite: laikas padarė savo — per trisdešimt metų senieji veteranai suseno, jėgos išseko, daugelis emigravo į dausas... Taip, tenka skaitytis ir su šiuo faktu, betgi gyvenimas nesustoja, nesulaikomai auga naujos kartos kitokiose, nepalyginamai palenkesnėse ir geresnėse sąlygose. O tačiau nesijaučia jokio entuziazmo, nėra to veržlumo, to visapusiško variklio,

kas stūmė kadaise vyresniusius dirbti, veikti, kurti, siekti. Su senkančiomis amžiaus jėgomis vyresniesiems išseko turėtas idealizmas, o gal jį užgožė patogus gyvenimas, materializmas. Bet kažin? Ir šandie vyresnieji savo išteklių nesigaili: reikalui esant nesivaržydami duoda, aukoja, krauna į galiojančius fondus tarsi norėdami pinigais išpirkti tai, ko jau negali atlikti savo darbais, veikla, kūryba. Ir tai yra idealizmo forma pasikeitusiose aplinkybėse. Betgi veikloje, bendruomenėje, organizacijose, institucijose pinigais niekad nepavaduos žmogaus, veržlaus, kūrybingo, idealistiškai nusiteikęs žmogaus!

Idealizmu grindžiama visa gyvenimo eiga. Sakoma, kad šandie Vakarai stokoja idealizmo. Gal jo pasigendama ten, kur mes norėtume jį matyti — per mažai jo mūsų tautiniuose reikaluose, nematome akivaizdaus pasipriešinimo agresyvinėms jėgoms ypač kovoje už pavergtuosius, gero, kai nusekės religinis entuziazmas, kas istorijoje galiojo kaip visokio idealizmo versmė, bet to idealizmo netrūksta: pagalvokime apie armijas mokslininkų, menininkų, labdaros darbuotojų, neskaitant jau nesuskaitomų politinių sukilėlių — visi jie dirba, kovoja, aukojasi ne samdomi, bet to paties idealizmo skatinami siekiant įtikėtus ar įsivaizduotos geresnės ateities. Tiesa, idealizmas visados buvo ir yra daugiavėdis, bet kiekvienoje fronto pusėje dirba, aukojasi, net žūsta ne kas kita, bet tokie patys idealistai.

Gaila, kad mes savųjų tarpe pirmiausia pasigendame tautinio idealizmo. Mūsų tauta jo niekad nestokojo, ypač žvelgiant į pavergtuosius, kurių neatgrasina jokia okupanto grėsmė, nei gąsdina ilgų metų sunkios katorgos.

Bet kalbant apie idealizmą mūsų akys krypta visų pirma į mūsų jaunąją kartą. Atrodo, daugumą apėmusi "gero laiko" manija nustelbia bet kokio idealizmo daigus. Nepaveikia jų nei praeities, kaip "Aušros" gadynės, knygnešių, savanorių idealizmo pavyzdžiai, nei dabarties, kaip Dariaus ir Girėno, Kalantos, nei mūsų pačių čia pat parodytas idealizmas kuriantis Australijoje. Ar atsibus kada jaunoji karta ir kas ją pažadins? (v.k.)

Vietoj siuntinėję paštu korteles,
savo bičiulius sveikinkite Dirvoje su
ŠV. KALĖDOMIS IR NAUJAIS
METAIS.

Kaina 10 dol. Sveikinimo tekstą
prašom atsiųsti iki š. m. gruodžio 17 d.

• Seinų katedroje, pagal Lomžos vyskupo leidimą, nuo spalio 16 d., sekmadieniais ir šventadieniais 2 v. p. p. bus atnašaujamos mišios ir teikiami sakramentai lietuvių kalba. Lietuviškai mišias atnašaus Smalėnų klebonas kun. Macek.

TRAUKINIŲ | POLIARINĖ VASARA... (5)

Henrikas Stasas

Kontraversinis skulptorius

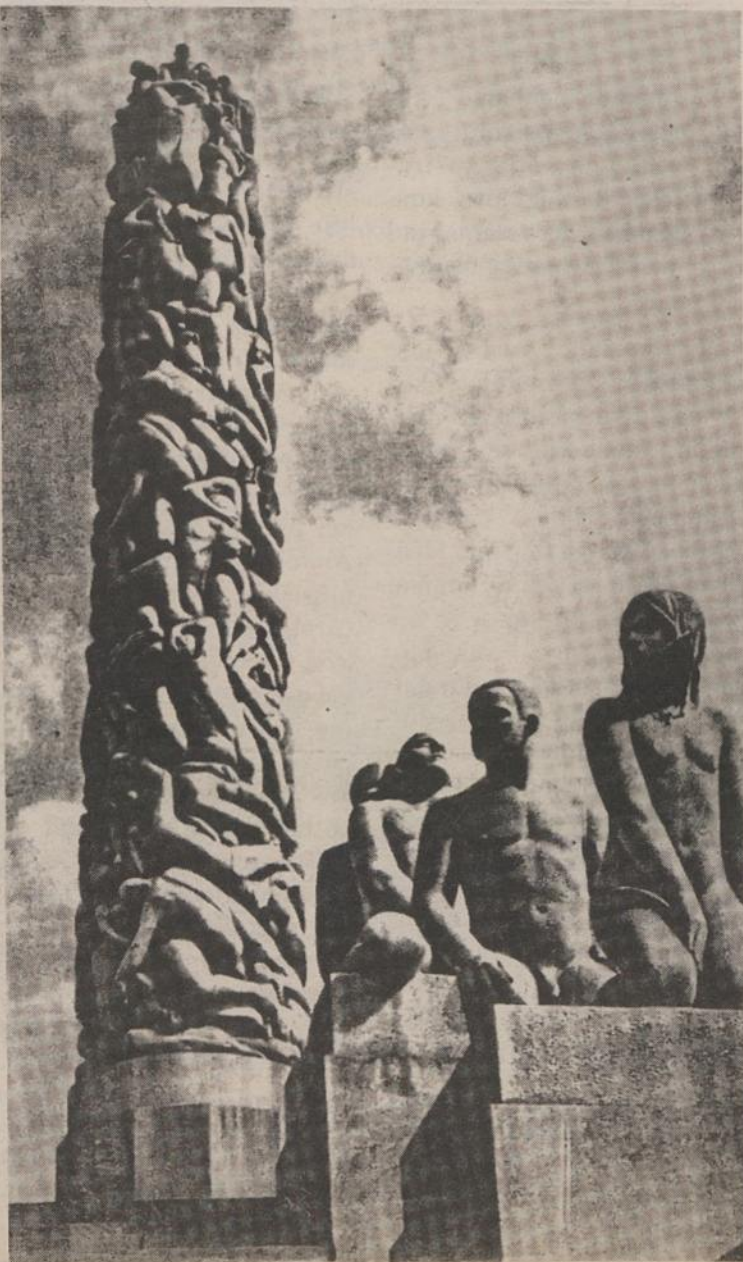
Einant toliau pagrindine gatve pastebėjom būrį žmonių plačiu ratu apstojusių savotiškos išvaizdos jauną vyrą, taip pat išsiskiriantį ir savo apranga: siaurom juodom kelnėm, kurios laikėsi ant platių petnešų, tamsiais marškiniais ir raudona berete ant galvos. Jaunuolis kalbėjo angliškai ir čia gatvėje demonstravo savo artistiškus gabumus. Tai buvo reto gabumo pantomimos artistas, kokio ne tik gatvėje, bet ir scenoje nedažnai sutinkama. Jis kiekvieną praeivį taip įdomiai užkalbindavo ir paskiau ne tik jo fizinius judesius, bet ir jo charakterio bruožus nepaprastai vykusia pantomima patiekdavo žiūrovams. Kiek pasigėrėję šio gatvės artisto gabumais, tęsėme kelionę toliau po Oslo miestą.

Praėjus seną Akershus pilį, uosto rajone matėsi du kubinės rotušės bokštai, iškilę virš Oslo miesto panoramos. Charakteringa kubinės formos architektūra tapo lyg ir šio miesto simboliu. Norvegai savo sostinės rotušę labai didžiuojasi, nes ją puošia daug įvairių skulptūrų, freskų ir medžio darbų, kuriuos sukūrė garsieji norvegų skulptoriai ir dailininkai. Viduje ypač išpūdingas paveikslas garsaus dailininko Henrik Soerensen, kuris savo dydžiu (13x26 m.) skaitomas didžiausiu pasaulyje.

Grįžus į pagrindinę gatvę dėmesys nukrypo į Oslo tautinį teatrą, kuris čia, kiek atokiau nuo Karl-Johan-Gate, pavėsingų medžių prieglobsty iškyla gražiam neoklasiškiniame stiliume. Gatvės gale nedidelė aukštumoj - karaliaus rūmai, kuriuose reziduoja dabartinis Norvegijos karalius Olav. Rūmus supa parkas, kuriuo leidžiama naudotis miesto gyventojams ir vasaros karštomis dienomis teikia jiems puiką, vėsią oazę. Netoli nuo rūmų, šalutinė gatvė veda į originalų šio miesto parką, pavadintą Frogner vardu. Tačiau ši parką geriau tiktų vadinti muziejumi, nes jame po atviru dangum atsiveria tikras skulptūros muziejus. Čia sutelkta beveik visą Gustav Vigeland kūryba. Tai kontraversinis norvegų skulptorius, kurio audringos idėjos tiesiog liejosi iš jo vulkaninės vaizduotės. Jo jausmai sudarė pagrindinį jo kūrybos akstiną. Tai buvo jo prigimties dovana, kuri jį lydėjo nuo lopšio iki mirties. Jis priklausė tai dailininkų kategorijai, kurių vidiniai ir išoriniai kūrybos aspektai gimsta kartu. Pats G. Vigeland sako: "Man niekad nekilo idėja, kuriai būčiau turėjęs ieškoti formą".

Pagrindiniu savo darbų motyvu ir objektu Gustav Vigeland pasirinko žmogų, kurį jis Frogner parke atvaizdavo nuo gimimo iki mirties, neišskiriant ir jo kovos su likimu. Čia 58 figūrom ir keliomis grupinėm skulptūrom išpuoštu tiltu kelias veda prie didžiulio fontano su originaliom bronzinėm skulptūrom, vaizduojančiom visą žmogaus gyvenimą.

Tačiau jo kūrybos kulminacinis taškas iškyla milžiniškame granito monolite, kurio aukštis siekia 17 metrų ir sve-



Skulptoriaus Gustav Vigeland monolitas Oslo parke.

ria 250 tonų. Šioje gigantiškoj kolonoj užšaldyta 121 nuogų kūnų, kurie vis didėjančiu crescendo viršūnėje baigiasi jaunuolių kūnais, siekiančiais šviesą - saulę. Gal ne vienas pažvelgęs į šį obeliską pagalvos, jog tai tikras nuvertinto meno pavyzdys. Tačiau autorius, kartą paklaustas ką toks obeliskas reiškia, atsakė: "Kiek vienas gali jį interpretuoti, kaip jam patinka. Aš jame randu savo religiją".

Nenorėjo, žinoma, ir Oslo miesto taryba tokį kontraversinį obeliską statyti šiame parke, bet po ilgų debatų vis dėlto sutiko. Gustav Vigeland, sužinojęs jog jo kūrinys miesto tarybos buvo nepalankiai sutiktas, supykęs pasakė: "Jei jie abejojo mano kūrinio tinkamumu, rai reikėjo jiems ir balsuoti už asmenį, kuris sutiks mane nužudyti". Tai Gustav Vigeland, dar vadinamas "Siaurės Rodinu", kurio gyvenimas ir kūryba neatskiriamai susiję su Oslo miestu.

Oslo apskritai laikomas muziejų miestu. Daugumas muziejų čia sukoncentruota Bygdoy pusiasalyje. Ypač garsi tautinė galerija, kurioje tapybos darbais vyrauja Edvard Munch. E. Munch yra skaitomas ekspresionizmo pionieriumi ir savo tapyba pasiekė pasaulinio garso. Bygdoy pusiasalyje reiktų skaityti ne tik Oslo, bet visos Norvegijos kultūriniu centru, nes čia sukoncentruoti pagrindiniai šio krašto muziejai ir norvegų tautinės kultūros ir architektūros rinkiniai. Ypač etnografiniame muziejuje surinkta daug senos medinės statybos pavyzdžių, iš kurių įdomiausia ti-

piška norvegų medinės architektūros bažnyčia.

Plačiau susipažinti su Oslo miestu ir visom čia esančiom idomybėm reiktų nemažai laiko. Tačiau turistų laikas visada ribotas ir jis turi tenkintis gana paviršutinišku lankytų vietų pažinimu. Tačiau, viešint Peer Gynt krašte, norėčiau bent trumpai pažvelgti ir į patį norvegą.

Iš Ibseno dramos pažįstame tik vieną labiau išryškintą norvegų tipą - Peer Gynt. Nors šis ir nėra Ibseno fantazijos sukurtas dramos veikėjas, o tikrai toks Gudbrandsale gyvenęs asmuo, tačiau nebūtų teisinga jį laikyti šimtaprocentiniu norvegų modeliu. Norvegų rašytojas John Bojer 1928 metais, Peer Gynt paminklo atidarymo metu, savo kalboje taip charakterizavo šį dramos herojų: "Tai buvo labai neramios dvasios būtybė, kokią būtų sunku rasti tarp eilinių norvegų. Peer Gynt visada jausdavosi geriau konflikte, negu taikoje. Jis gyveno ir mirė viengungiū. Tačiau tai nereiškia, kad jis buvo neigiamai nusistatęs prieš moteris. Jis savo meilę reikšdavo tik skirtinga forma, o kai matydavo miškų ateinančią Solveigą, tada pasaulis jam iš karto nustodavo egzistavęs".

(Bus daugiau)

WANTED

MACHINIST-Davenport Screw Machines. Set up and operate. Minimum 5 years exp. First and Second Shifts. Excellent benefits, plus profit sharing. Call collect JIM STUDEBAKER, STANDARD INSERT CO. 12280 MONTAGUE ST. PACOIMA CA. 91331 213-896-9529

(39-2)

■ Laiškai Dirvai

Gerbiamas Redaktorius,

Jūsų laikraštyje neseniai buvo išspausdinti du poleminių laiškai apie Lituanistikos katedrą ir Vasario 16 gimnaziją, pasirašyti V. M., Philadelphia. Kadangi kai kas tuos laiškus priskiria man, noriu paaiškinti, kad jie ne mano rašyti ir juose reiškiamos nuomonės nėra mano.

Vincas Maciūnas,
Philadelphia

KLAIDA KARTOJAMA

Kaip matome spaudoje, ("Draugas" Nr. 200/35), V. Trumpa kartoja "Amerika pirtyje" autorystės klaidą, propaguojamą okup. Lietuvos liter. mokslininko V. Kuzmicko, kuris tuo tikslu jau išleido dvi knygas. Čia tik trumpai pažiūrėkime, ar galima šiam mokslininkui patikėti ir ko vertos jo "mokslinės" knygos...

Dar 1977 m. ("Dirva", Nr. 26 ir Nr. 27), pavadinu suklastota jo pirmą knygą "Ketarakis. Rinktiniai raštai", kadangi joje išskiria tris anoniminius kūrinius, kurie nieko bendro neturi su Keturakiu, (kaip nieko bendro su Keturakiu šioje knygoje neturi inž. Antanas Vilkutaitis, čia patekęs su Guibiniškių Antano slapyvardžiu).

Šiuo metu jau išaiškinta, kad vienas tų kūrinių yra

lenkų rašytojos J. Savickos-Ostojos, o Muencheno univ. liet. kalbos dėstytoja dr. Liucija Baldauf-Jurgutytė atrado, kad antras jų priklausio prancūzų rašytojui J. Roumanille. Kadangi visi Keturakio darbai yra Juozo Vilkutaičio, tai matome, kad šiuose V. Kuzmicko "rinktiniuose Keturakio raštuose" jau dabar randasi KETURIŲ AUTORIŲ darbai, o dar bus ir penktas...

Dėl antros "mokslinės" knygos "Antanas Vilkutaitis-Keturakis", manau, užteks tokio V. Kuzmicko pasisakymo (psl. 171): "Kol neištirta mūsų laikračių istorija, neišaiškinti visi rašytojų slapyvardžiai ir slapyraidės, neturint konkretnių įrodymų, sunku spręsti, kas priklauso A. Vilkutaičio plunksnai..." (m. p. B. V. G.)

O jau parašyta dvi "mokslinės" knygos... Tai tokiu būdu yra "kuriamas" okup. Lietuvos liet. liter. istorija? Gaila, kad kai kas ir čia taip lengvabūdiškai užsikabiną už V. Kuzmicko meškerės...

Birutė

Vilkutaitytė-Gedvilienė

COLD HEADING

Experienced operator on progressive and two die 3 blow cold headers. Socket screw experience preferred. Relocate to Orange County, California. Top pay and benefits for the right person. Call Earl at (312) 364-4880.

(41-47)

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką



NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. kroatuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.



KŪRYBA IR MOKSLAS

(2) Maironis ir Aušra

Dr. Juozas Jakštas

Duodama Marionio laiško iš trauką Aušros redakcija (redaktorius M. Jankus) nuo savęs pridūrė: 'Ir mes su visu širdies karštomu tam pritardami pasakome, jog gėda būtų mums lietuviams, jeigu nei tiek nesurinktume, kad galėtume to karštojo mūsų tėvynininko nespauštusius veikalus per spaudą ne vien Lietuvai, bet ir visam mokytam svetui prieinamus padaryti. Pasižadėdami per spaudą Daukanto pasakojimus rūpinti, kaip veik tik bus pritinkanti suma pinigų sužadėta arba stačiai siūsta, apgarsinsime Aušroje pravardes šelpėjų'. Baigdama kvietimą prisidėti prie 'to šven tojo dėl tėvynės darbo', redakcija steigė kaip ir fondą. Pirmus įnašus sudėjo artimi Aušros bendradarbiai su pačia redakcija priešakyje. Ji įnešė didžiausią auką -- 50 mk. Vieną auką rublį atsiuntė 'nepa žįstamas iš Kauno'. Turbūt advokatas St. Raila, iškilus, uolus Aušros bendradarbis.

Tačiau spausdinimo reikalus toliau nuo pirmųjų aukų rinkimo nepasistūmėjo. Ir Daukanto didžiausias rankraštis -- Zemaičių istorija (pavadinata Lietuvos istorija) buvo išspausdinta Amerikoje Pauščio Vieniybės, redaguotos A. Burbos, 1893 ir 1897 m.

Maironio pajudintas Daukanto raštų leidimo reikalus laikytinas iškiliausiu jo bendradarbiavimo Aušroje ženklu. Gal ir vėlyvesnis Daukanto raštų leidimas ne be Maironio, kaip pradininko, įvykdymas.

Be Daukanto raštų užuominos Maironis išrašė savo vardą į pirmų Aušros bendradarbių tarpą davęs didelio vakarinių slavų sorbų-lužičėnų tautinio veikėjo Jono Ernesto Smolerio biografiją (Aušra 1885, nr. 6, 7-8 ir 9). Biografija rašyta antroje 1884 metų pusėje, kada šis sorbų tautos didvyris mirė (1884.VII.16). Šio didelio mažos tautos žadintojo

mirtis buvo skaudžiai atjautas visame slaviškame pasaulyje. Ji buvo paskatinimu ir jaunam klierikui Maironiui aprašyti Aušroje jo gyvenimą ir veiklą.

Sorbai-lužičėnai -- likutis vakarinių slavų, išplitusių iki 10 a. į rytus nuo Elbės upės (dėl to kartais paelbio slavais vadinami). Maždaug nuo 10 a vokiečiai pradėjo trauktis į rytus ir kurtis slavų žemėse. Retai gyvenamose srityse vokiečiai praskiedė slavus ir kūrėsi savas sodybas ir valstybes. Tarp kelių valstybių jų tarpe išaugo Brandenburgo ir Saksonijos. Jos vokiečių slavus. Vokiečiai stūmė slavus iš sausesnių, derlingesnių žemių į vandeningesnius plotus, kuriuose jie galėjo išsilaikyti net iki šių dienų. Vienas istorikas rašė apie vakarinius slavus: 'Jie (t.y. vokiečiai) atėmė jiems žemę, jie paliko jiems vandenį'. Tarp vandenų slavų sorbų-lužičėnų likučiai tebetūno iki šių dienų. Jų daugiau yra išlikusių apie šiuos laikus Budišino (Bautzeno) ir Lausitzo miestus (Saksonijoje).

Jų daugiau galėjo būti XIX a. pradžioje, kada iškilo iš jų tarpo didelis patriotas Jonas Ernestas Smoleris (g. 1816), pasišovęs gaivinti jų tautinę samonę, ypač puoselėjant jų vokietybės slopinamą kalbą.

J.E. Smoleris, mokytojo sūnus, išaugo sorbų kalbos šeimoje, nes motina buvo sorbė, mažai vokiškai mokėjusi. Gal bendro pietryčių ir vidurio Europos slavų tautų sąjūdžio tame 'tautų pavasario' metu paveiktas, Smoleris nuo pat mokslinimosi pradžios brendo savo mažos tautos veikėju. Dar gimnazistu būdamas Budišino mieste jis išsirūpino iš gimnazijos direktoriaus leidimą turėti sorbams moksleiviams du kartus į savaitę susirinkimą sorbų kalbos pasimokyti. Nuo 1836 m. studijavo teologiją Breslovo universitete, ruošdamasis būti protestantų pastoriu. Bet gyvenimas taip pa

sisuko, kad jis tapo ne pastoriu, bet vadovaujančiu tautos veikėju. Ji kaip veikėjas ir pavaizdavo Maironis. Gan plačiai, nuosekliai, su derama didvyriui meile ir pagarba atpasakojo jo biografiją. Suminėjo jo nuostabius, su dideliu pasiaukojimu atliktus darbus, taikytus tautos kultūrai kelti, sorbų tautiniam susipratimui žadinti. Pagal Maironį Smoleriui rūpėjo pirmiausia kultūrinė veikla ir į politiką jis kuo mažiausiai kišosi. Kalbos gaivinimas, tautosakos, ypač dainų, rinkimas ir skelbimas, laikraščio leidimas, sorbų tautinio centro Budišine ir spaus-tuvės su knygynu įsteigimas, kultūrinės sorbų draugijos įkūrimas -- štai Smolerio kūriniai kuriuos Maironis paeiliui suminėjo. Tam pačiam kultūriniam tikslui derėjo ir Smolerio ilgų metų sorbų kalbos mokymas Budišino gimnazijoje.

Prie to Maironis ypač pabrėžė, kaip Smolerio pastangomis sorbų studentai katalikai ir protestantai sutarė išvien veikti tautiniuose reikaluose. Prie šio sutarimo Maironis pridūrė pastabą: 'Tai buvo pirmutinis susirinkimas jaunimo dviejų tikėjimų dėl pasirūpinimo apie pakėlimą iš prapulties savosios tautos'. Zaborskaitė (Maironis, p. 66) įžiūrėjo cituotame pareiškime 'buržuazinį tautinės vienybės lozungą'. Aiškus reveransas marksistiniam dogmatizmui. Iš tikrųjų Maironis nuosirdžiu straipsniu, alsuojančiu meile tam tautiniam didvyriui, teikė pavyzdį ir lietuviams veikėjams. Jis netiesiogiai ragino ir aušrininkus eiti to pasišventelio sorbo keliu. Maironio baigiamųjų žodžių kreipinys nusakė jo siektą tikslą: 'Lietuviai, aprašymas gyvenimo Jono Smolerio teeina jums ant naudos! Kelias, kurį jis sorbams parodė -- teesti ir jūsų keliu'.

Maironis paliko savo vardą įspausť Aušroje ir pirmuoju joje išspausdintu eilėraščiu,



P. Rimšos skulptūra "Vargo Mokykla", vaizduojanti spaudos draudimą 1864-1904 m.

įvardytu 'Lietuvos vargas' ir pasirašytu Zvalionio slapyvardė. Eilėraščių turinys, supintas su mišku, rodo Baranausko (kurį Maironis itin gerbė) ir jo Anykščių Silelio itaką. Eilėraščių eilė, kaip ir daugumos Aušros poetų, liūdna dartinis pinama su 'buvusių gaidynių' atminimu. Poetas mato nelaimingą Lietuvą, su kurios 'sentėviais pražuvo jos garšybė, galė slauņa'. Eilėraščių baigiamas sur religine resignacija, kreipiantis į Dievą ir prašant globos ir vienybės. Ženklus čia Maironio pavartotas vienybės žodis, rodą jau pastebėtą, pradžioje silpną, opoziciją Aušrai iš konservatyvinės dvasininkijos pusės. Maironis linko prie jos, kaip žymu iš jo laiško (Aušra 1855, nr.6)

redakcijos atpasakoto turinio. Pradėjęs tolti nuo Aušros, Maironis tuojau prisidėjo prie Sviesos, pradėjusios eiti 1887 metais. Pirmame šio laikraščio numeryje idėtame redakciname straipsnyje, prie kurio ir Maironis bus prisidėjęs, apie Aušrą šiaip kalbama: 'Buvo jau pas mus garsingas laikraštis Aušra, vienok ans neturėjo krikščioniškos dvasios, priešingas katalikiškam tikėjimui ir erzinantis svietiską vyresnybę' (Cituota iš Zaborskaitės, p. 69). Maironio pavyzdys rodo, kad Aušra, buvęs laicistinis laikraštis, atstūmė konservatyvinės dvasininkijos daugumą ir per ją su bažnyčia artimai sijosią visuomenę. Tai buvo svarbiausia Aušros žlugimo priežastis.



AMBER STUDIOS, Inc.

Tel. (216) 531-3500

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

Loškit
\$50,000 MATCH 3
Ohio's Richest
Instant Lottery Ever!

\$50,000 Match 3 yra naujausias Ohio Instant Lottery lošimas duoda jums galimybę laimėti net \$50,000 vien tik turint laimingą bilietą. Tai yra Ohio didžiausias "instant"

lošimo prizas iki šiol!

Ir dar yra net

\$1 milijono

didysis prizas!

Vienas iš septynių
bilietų laimi grynais
tuoj pat!

Laimėję bilietai
turi būti
patvirtinti.



DOVANOS LIETUVIAI

J. Varčius

LN MOTERŲ BŪRELIO DEŠIMTMEČIO PAMINEJIMAS

Toronto Lietuvių Namų Moterų Būrelio dešimties metų veiklos sukaktis buvo paminėta š. m. lapkričio 5 d., šeštadienį, Mindaugo menėje. Dalyvavo apie 300 kviestų svečių ir tautiečių iš Toronto, Hamiltono, St. Catharines ir apylinkių.

Minėjimo programai vadovavo P. Jankaitienė. Įžanginę kalbą pasakė Moterų Būrelio pirmininkė Birutė Abromaitienė, kurios žodis čia pateikiamas.

"Džiaugiamės turėdamos savo tarpe KLB Toronto apylinkės buvusį pirm. adv. Algį Pacevičių su ponja, naująjį Toronto apylinkės pirm. dr. Eimutį Birgiolą su ponja, Lietuvių Namų pirm. V. Dauginį su ponja, LN Vyrų Būrelio pirm. B. Laučį su ponja, LN Moterų Būrelio garbės nares Oną Indrelienę, Konstanciją Butienę, buvusias būrelio pirmininkes Juliją Skrebutėnienę, Aldoną Jankaitienę, Lidiją Novogrodskienę, mie-

lus svečius ir brangias nares.

10 metų tai mažas trupinėlis laiko tėkmėje, tačiau organizacija per tokį trumpą laiko tarpelį gali atlikti didelius, prasmingus darbus. LN Moterų Būrelis, minėdamas dešimtmetį, reiškiasi kaip stiprus, gyvastingas veiklos vienetą, kuris rūpinasi išlaikyti atsivežtas iš Lietuvos gausias tradicijas, kurios mus jungia ir skatina išlikti gyvais savo tautos vaikais.

Nevisada milžiniški, grandioziniai renginiai pajėgia taip giliai prabilti į žmogaus dvasios tolimiausius kampelius, kaip kuklus, bet esminiai prasmingas bandymas tęsti, puoselėti senas tradicijas ir jas atkurti dabarties aplinkoje, joje randant spragą, vedančią į šviesą.

Per dešimtį metų prie įvairiausių pramoginių bei kultūrinių parengimų pasiekimo yra prisidėjusi didelė narių dalis, kurių išvardinti neįmanoma, nes daug kuklių rankų, kaip tos bitelės užgė bičių avilyje, šių

namų pastogėje, skleidamos draugišką, šeimynišką nuotaiką. Nuopelnai priklauso visoms ir visiems, nes iš didelio būrio puikūs darbai, kaip iš didelio skaičiaus atskirų plytų, iškilo tvirtovė — Toronto Lietuvių Namai."

Moterų Būrelį sveikino LN valdybos pirm. V. Dauginis, Hamiltono dramos teatro "Aukuras" vardu K. Mikšys ir jo aktorė Kalvaitienė įteikė gėlių puokštę. Raštu sveikino Parkdaile-High Park rajono konservatorių atstovai Janet Lisbon, Carl Halliday ir Andrew Witer. Buvusios pirmininkės Julija Skrebutėnienė, Aldona Jankaitienė, Lidija Novogrodskienė ir dabartinė pirm. Birutė Abromaitienė buvo iškvietos į sceną ir pagerbtos Lietuvių Namų vardu gėlių žiedais, kurias prisegė valdybos nariai dr. J. Slivinskas ir dr. Eimutis Birgiolas.

Pasibaigus sveikinimams, pagerbimams, užtrūkusiems pusę valandos, buvo pradėtas koncertas, kurį atliko muzikinis vienetas "Jinai ir trys Gintarai" ir LN Dainos Vienetas.

Po koncerto vyko šokiai, svečiai buvo pavaišinti Moterų Būrelio pyragais bei kavute, veikė turtinga loterija, šilto maisto bufetas ir baras. Scena buvo išpuošta A. Jucienės pasiūtais klevo auksinės spalvos, rudeni krentančiais lapais.

KLB TORONTO APYLINKĖS TARYBOS METINIS SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyko š. m. lapkričio 1 d., antradienį, LN Vytauto D. menėje. Dalyvavo tarybos narių — 13, organizacijų atstovų — 13, valdybos — 7, svečių — 9. Pirmininkavo adv. A. Pacevičius ir sekretoriavo L. Girinis-Norvaiša. Pagrindiniai darbotvarkės punktai buvo pranešimai ir valdybos rinkimai.

Valdybos pirm. adv. A. Pacevičius padarė pranešimą apie veiklą po įvykusio gegužės 3 d. tarybos susirinkimo. Didžiausias ir komplikuočiausias parengimas buvo birželio mėn. įvykęs Karavanas. Dalyvauta rugsėjo 25 d. "Heritage Fair", kur pasirodė 26 etninės grupės. Lietuvius reprezentavo "Gintaro" šokėjai ir buvo įrengta lietuvių parodinis skyrius. Šią tautų parodą aplanko didelis skaičius kanadiečių ir yra gera proga supažindinti kitataučius su lietuvių kultūra. Pirmininkas patarė, kad ateityje čia verta ir naudinga plačiau pasirodyti. Kariuomenės šventės minėjimas šiais metais perleistas rengti VI. Pūtvių šaulių kuopai. Bendradarbiavimas su sudarytomis pagalbinėmis komisijomis, kurios buvo sudarytos š. m. vasario 8 d. susirinkime, buvo

sklandus ir naudingas bendroje veikloje.

Iždininkas V. Valiulis atsiprašė, kad dėl tarnybinių ir kitų priežasčių neturėjęs laiko paruošti metinių apyskaičių ir sutvarkyti knygų. Paaikšino, kad įvykusieji Vasario 16 minėjimas ir "Vilniaus" karalaitės balius davė nuostolius. Tik Karavanas šiais metais buvo pelningas, nes rengėjai turėjo daugiau prityrimo iš praeities ir išlaidos buvo griežtai kontroliuojamos.

Apie informaciją lietuviškoje spaudoje kalbėjo J. Varanavičius, kuris paruošė straipsnių ir korespondencijų apie valdybos veiklą. Organizacijų informacijų telkimą aiškino A. Vaičiūnas, kurio žinioje yra informacijų centras Lietuvių Namuose. Yra daug pasiteiravimų telefonu iš kanadiečių įstaigų ir asmenų apie lietuvių, jų organizacijas ir t.t. Reikalinga koncentruoti daugiau informacinės medžiagos, kad patenkinti visų pasiteiravimus.

Išsamų pranešimą apie 1983 m. "Vilniaus" paviljoną padarė Vida Šiaučiulienė, komisijos pirmininkė, kuriai talkino žibutė Šilninkaitė — vicepirm. Vidmantas Valiulis — finansų reikalų koordinatorius ir Vida Valiulienė — sekretorė. Paviljonas veikė birželio 17-25 dienomis. Paviljono parengimo darbuose dalyvavo per 100 talkininkų, kurie dirbo daugumoje be jokio atlyginimo įvairių darbų sekcijose: papuošimai, dekoravimai, maisto supirkimas, virtuvė, bufetas, baras, ir daugelis kitų darbų sudarė labai daug rūpesčių rengėjams. Už lietuviško maisto patiekalus buvo gauta pirmoji premija. Didelė parama buvo "Atžalyno" šokių grupė, vadovaujama Lilės Pacevičienės, kuri atliko programą kiekvieną dieną.

Vasario 16 minėjimui ruošti sudarytas 9 asmenų komitetas, kurio pirmininkas yra kun. A. Simana-

vičius, OFM. Jis supažindino tarybos narius su paruošiamaisiais darbais. Minėjimas įvyks Anapilio salėje 1984 m. vasario 19 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Paskaitą skaitys prof. dr. A. Klimas iš Rochesterio. 1984 m. bendra minėjimo tema "Kultūrinis ir religinis genocidas Lietuvoje."

Lėšų telkimo komisijos pirm. V. Bačėnas pranešė, kad pasirodė rinkti solidarumo mokesčius lapkričio mėn. šventovėse, Lietuvių Namuose ir lietuvių bankeliuose.

Ieškant kandidatų į valdybą, susidarė sunkumų, nes iš senosios-buvusios valdybos sutiko kandidatuoti tik vienas narys. Po ilgesnių siūlymų, raginimų ir skatinimų, buvo sudarytas 7 kandidatų sąrašas, kurie aklamacijos tvarka buvo paskelbti išrinkti. Naują valdybą sudaro: dr. Eimutis Birgiolas — pirmininkas, kun. Jonas Staškus — vicepirmininkas, R. Budnikas — iždininkas, L. Girinis-Norvaiša — sekretorius, R. Pacevičienė — Karavano ir "Vilniaus" karalaitės komisijų vadovė, V. Kulnys ir V. Raudys — nariai. Susirinkimas prasidėjęs 8 val. vak., buvo užbaigtas 10 val. vak., sugieđojus Lietuvos imną.

• Iškilmingas Lietuvos kariuomenės atsteigimo 65 m. minėjimas-šventė įvyks š. m. lapkričio mėn. 27 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Toronto Lietuvių Namuose.

Paskaitą skaitys Č. Senkevičius. Gražią meninę programą atliks Prisikėlimo parapijos mišrus choras, vadovaujamas muz. sol. V. Verikaičio. Dar negirdėtas akordeonų duetas atliks lietuviškos muzikos pynę, po kurios seks prasminga deklamacija.

Po minėjimo visi dalyviai bus pavaišinti kavute ir skanumynais. Minėjimo išlaidoms padengti prašoma įėjimo auka nemažesnė \$3.00.

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

PUIKI DOVANA 1983 METŲ KALĖDOMS

Siuntinys Nr. 3 — 1983.

3 metrai vilnonės medžiagos eilutei su įrašu "All wool made in England" 3 metrai geriausio šilkinio aksomo suknelei; 1 svaras geriausių vilnonių Mohair siūlų; 2 metrai crimplene medžiagos suknelei; 1 pora geriausių "Wrangler" denim jeans; 1 pora "Levi" velveto jeans; vyriški išieginiai marškiniai arba bliuskutė.

Šio siuntinio kaina su maitu ir persiuntimu — \$400.00.

Į šį siuntinį dar galima pridėti 7 svarus įvairių prekių, pavyzdžiui, medžiagos galima pridėti 4 metrus ir dirbtinio minko kailio 3 metrus.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su maitu):

Avikailiai, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas, gražus kalnierių, sveria 5 svarus	\$220.00
Aikailiai, tikro kailio viršus ir pamušalas, sveria 6 svarus	400.00
Dirbtinio minko kailis paltui, De-Lux, 3 metrai, sveria 5 svarus	100.00
Jeans, rumbuoto velveto	42.00
Vyriškas arba moteriškas megstinis	44.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	12.00
Telescopic lietsargis	12.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	44.00
Puiki medžiaga suknelei	40.00
Šilkinio velveto medžiaga suknelei, 3 metrai	66.00
Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 metrai	80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	66.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	100.00

Šie maisto produktai galima siųsti su rūbais: 1 sv. arbatos — \$8.00, 1 sv. nescafes — \$12.00, 2 sv. pupelių kavos — 14.00, 1 sv. šokolado — 7.00, 40 cigarečių — 5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra reikia persiuntimui pridėti \$52.00.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes.

Sudarome testamentus, administruojama nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.
(Z. Juras)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB,
ENGLAND. Tel. 01 460 2592.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.



St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Vlikas pradeda...

(Atkelta iš 1 psl.)

gos nusiginklavimo derybos Genevoje, — yra reikšmingi militariniai, ekonominiai, moraliniai, psichologiniai Sovietų Sąjungos pralaimėjimai pasaulio valstybių akyse.

"Die Welt" 1983 m. rugsėjo 15 d. daro išvadą: "dabar mes žinome, kad Sovietų Sąjunga neturi jokių intencijų dėl minimalių koncesijų vakarams ir tai veda prie neišvengiamo Genevos pasitarimų sugriovimo, bet Kremlius vis dar nori rizikuoti taikos judėjimais, kad sutrukdyti Nato nusistatymą priimti atominius ginklus".

Toliau rašo: "1984 m. sausio 1 d. tuoj pat po vidurnakčio pirmosios Pershing II ir keliaujančios raketos (cruise misseles) bus išdėstytos, paruoštos šuviui Fed. Vokietijos Respublikoje, Italijoje ir Anglijoje".

Fed. Vokietijos Respublikos valdžios pareiškimas rugsėjo 16 d. sako: "Federalinė valdžia pataria Sovietų Sąjungai nelaukti iki 5 minutės prieš 12, su viltimi, kad ta propaganda susilpina vakarų solidarumą".

Vokietijos kancleris Kohl 1983 m. rugsėjo 19 d. pareiškė, Deutsche Presse Agentur, cituoja: "Sovietų saugumo interesai yra pripažįstami vakarų, bet vakarai tikisi, kad Sovietai taip pat pripažins ir vakarų saugumo interesus, dėl tos priežasties mes turime pašalinti imbalansą, kurį Maskva sukūrė".

Anglijos krašto apsaugos ministeris Michel Hasseltine pareiškė: "Mes per ilgai leidomės būti Sovietų Sąjungos šantažo uožiami, daugiau to nebus".

Iš šių kelių paminėtų faktų, Europos spaudos bei valdžios asmenų komentarų nėra abejonės, kad atominiai ginklai Nato valstybėse bus išdėstyti ir kad Sovietų Sąjungos lošiamos melo, apgaulės, šantažo ir terorizmo kortos yra pagaliau atidarytos. Ji nežinomų kozirių daugiau neturi. Aišku, Sovietai dar bandys lošti ant Reagano pralaimėjimo 1984 metais arba net jo likvidavimo — bet tai nepavyks. Komunistinės imperijos sugriuvimas yra neišvengiamas ir yra tik laiko klausimas, kada tai įvyks, o tai įvykti gali daug anksčiau, negu kaip kad daugelis iš mūsų galvoja...

Aš tą griuvimą savo vizijoje matau ir matau ne taip toli, matau artėjant kasdien... atnešanti laisvę Lietuvai ir lietuvių tautai, taiką ir ramybę pasauliui.

Vlikas yra pilnai pasiruošęs pradėti 50-ąjį savo veiklos laikotarpį minėtų ateities perspektyvų šėšelyje, mes tęsime pradėtąjį darbą, ieškosim naujų gali-



Vliko jubiliejinio seimo, įvykusio Detroite, dalyviai.

K. Sragausko nuotr.

Vliko Seimas Detroite

ANTANAS GRINIUS

Lapkričio 12 d. į Kultūros centrą rinkosi VLIKo ir Tautos Fondo darbuotojai, valdybos nariai, seimo atstovai ir svečiai. Juos sutiko ir užregistravo M. Samaitienė, L. Mingėlienė ir D. Žebraitienė įteikdamos papkę su atspausdintais pranešimais, blaknotą ir pieštuką.

Pirmasis žodį tarė ir į seimą atvykusius pasveikino Seimui rengti komiteto pirmininkas A. Misiūnas ir toliau Seimui vesti pakvietė VLIKo valdybos pirmininką dr. K. Bobelį, kuris pasveikines į seimą atvykusius, paprašė atsistojimu pagerbti mirusius Vliko steigėjus ir darbuotojus paminėdamas jų pavardes. Į prezidiumą pakvietė: pirmininku dr. K. Karvelį, vicepirmininkais — B. Bieliuką, T. Blinstrubą ir dr. B. Povilaitį. Į sekretoriatą — J. Balčiūną, M. Pranevičių ir J. Stiklorių. Į mandatų komisiją — V. Tamošiūną, B. Brizgį, L. Grinių ir A. Skirį. Į rezoliucijų ir nutarimų komisiją po vieną atstovą iš Vliko sudarančių grupių.

Vliko seimui atitinkamai paruoštą invokaciją sukalbėjo šv. Antano parapijos klebonas kun. A. Babonas. Seimą žodžiu sveikino: Lietuvos atstovas prie Vatikano

mybių ir būdų plėsti ir stiprinti Lietuvos atstatymo kovą. Bandysime išnaudoti visas naujas, netikėtas aplinkybes ir sąlygas kasdien besikeičiančius tarptautinių įvykių ir vakarų vis-a-vis rytų susikryžjavimus. Ir tai stengsimės atlikti su dideliu entuziazmu ir nauja viltimi, nes jaučiame artėjanti laimėjimą mūsų Laisvės Kovoje.

Mums reikia visų lietuvių pagalbos, kiekvieno iš jūsų pagalbos, nes tik bendromis jėgomis įgyvendinsime mūsų šventą troškimą — Laisvą Nepriklausomą Lietuvą. — Tokiais žodžiais baigė savo kalbą Vliko pirm. dr. K. Bobelis.

no S. Lozoraitis jr., Vliko garbės pirm. dr. K. Valiūnas, ALT pirmininkas dr. K. Sidlauskas, JAV LB KV pirmininkas dr. A. Butkus, Mykolas Pranevičius, JAV LB (R) K. V. pirmininkas dr. V. Dargis, Mažosios Lietuvos atstovas A. Regis, dr. V. Simaitis ir Balfo vardu J. Mikaila. Gauta sveikinimų ir raštu. Dr. K. Karvelis perskaitė Kanados LB krašto valdybos pirmininkės Joanos Kuraitės. Kitus gautus sveikinimus raštu perskaitė Vliko raštinės vedėja M. Samaitienė.

Pranešimai buvo atspausdinti ir visiems išdalinti, tad jų čia nekartosiu. Juos padarė: Vliko Tarybos pirmininkas K. Oželis, Vliko valdybos pirmininkas dr. K. Bobelis, Vliko vicepirmininkas politiniams reikams Vytautas Jokūbaitis, Vliko Teisinė patarėja dr. E. Armanienė ir leidžiamo prancūzų kalba biuletenio B. Venskuvienė. Po pranešimų sekė klausimai ir diskusijos. Į jas buvo įsijungę: Bronius Bieliukas, Elena Armanienė, dr. Vytautas Dargis, dr. St. Juzėnas, dr. D. Krivickas, B. Kemėžaitė, St. Šimoliūnas ir kiti. Pirmasis posėdis baigiamas ir daroma pertrauka pietum.

Po pietų mandatų komisija pranešė, kad seime dalyvauja iš galimų 45 tik 39 atstovai. Sekė Tautos Fondo valdybos narių pranešimai. Juos padarė Tautos Fondo pirm. J. Giedraitis. Iš jo pranešimo matyti, kad TF turi apie 5000 aukotojų. Tautos Fondo turta sudaro: Tautos Fondo kasa \$125,694.00, Laisvės izde 160,877 ir Nekilnojamame turte 13,000.00 viso: 299,571.00. Pranešimas ir apyskaita buvo atspausdinti ir išdalinti.

Tautos Fondo Kanadoje pirmininkas A. Firavičius savo pranešime, kuris irgi buvo atspausdintas ir išdalintas, kalbėjo koku būdu Kanadoje renkami Tautos Fondui pinigai. Savo pranešimo gale štai ką jis pa-

sakė: "Atžymėti Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Vliko 40 metų amžiaus ir darbų sukaktį, pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę, paguosti kenčiančius tėvynėje ir Sibiro plose, papuošti Lietuvos karių kapus, Kanados Tautos Fondo aukotojų vardu atvežiau dar vieną gėlių puokštę 60,000 dol. auką įpinti į Lietuvos Laisvės vainiką. Salėje ilgi plojimai.

Po pranešimų sekė diskusijos. Į jas buvo įsijungę: D. Krivickas, Saul. Šimoliūnas, Jonas Balčiūnas, Jonas Stikloris ir kiti. Po padarytos 15 minučių pertraukos paskaitą "Vakarų Europos tarptautinė politika Sovietų Sąjungos atžvilgiu" skaitė St. Lozoraitis jr., atstovas prie Vatikano. Jis savo paskaitoje nušvietė Vakarų su Maskva padarytus susitarimus ir kokioje padėtyje jie dabar yra. Paskaita buvo įdomi ir daug kas norėtų, kad ji ištisai būtų kur nors atspausdinta.

Simpoziumą — "Lietuvos laisvinimo problemas" atliko: moderuotojas Vliko pirm. pavad. dr. D. Krivickas, kalbėtojai — dr. K. Karvelis, inž. L. Grinius ir Algis J. Kasulaitis. Visi keturi dalyviai padarė pranešimus, kuriuose buvo pareikšta gražių minčių ir pasiūlymų, nors kai kurie pareiškimai ir buvo priešingi dr. K. Bobelio pasakytiems žodžiams. Vykstant diskusijoms į jas buvo įsijungę: V. Kutkus, Algis Kasulaitis, dr. K. Karvelis, dr. K. Sidlauskas, St. Lozoraitis, dr. A. Butkus, V. Jokūbaitis, E. Armanienė, K. Jurgėla ir kiti. Diskusijos nebaigtos ir atidėtos rytdienai.

Koncertas-vakierienė

7 val. vak. Kultūros centro kavinėje prasidėjo draugiškas pasivaišinimas-kokteiliais. 8 val. vak. į atsilankusius žodį tarė Vliko valdybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis, kuris paminėjo apie Vliko darbus ir išvar-

dino jo steigėjus ir darbuotojus. Detroito Tautos Fondo pirmininkas Jurgis Mikaila Vliko pirmininkui įteikė 1050 dol. Detroite suaukotų pinigų. Čia buvo pranešta, kad Vliko seimo Detroite jau gauta 63,090 dol.

Antras kalbėtojas buvo vienas Vliko steigėjų ir pirmosios valdybos vicepirmininkas agr. Balys Gaidžiūnas, kuris papasakojo Vliko įsikūrimo ir gyvavimą vokiečių okupacijos laikais.

Meninę programą atliko: Danutė Petronienė, Vidas Neverauskas, Tautinių šokių vienetas "Audinys", vadovaujamas Rusnės Baltušaitytės - Kasputienės ir sesutės Kristina ir Regina Butkūnaitės. Jie visi atliko po 4 dalykėlius. Iš svečių susilaukė ilgų plojimų. Programą pravedė St. Kaune-
lienė.

Seimui rengti komiteto pirmininkas Albertas Misiūnas kalbėtojams, programos atlikėjams ir svečiams į vakarienę gausiai atsilankusiems padėjo.

Gražią ir patriotišką madą prieš vakarienę sukalbėjo svečias kun. Adolfas Stašys. Pateikus maistą į stalus svečiai vaišinosi ir šnekučiavosi šiame jubiliejiname 40 metų Vliko seimo suruoštoje vakarieneje užsigerdami vynu ar kavute.

Sekmadienis, lapkričio 13 d.

Sekmadienį, lapkričio 13 d. seimo atstovai ir svečiai rinkosi į Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčią pamaldomis. Mišias atnašavo svečias iš Floridos kun. Adolfas Stašys ir klebonas kun. V. Kriščiūnevičius. Labai gražų ir patriotišką pamokslą pasakė kun. Adolfas Stašys. Mišių metu giedojo Edvardas Skiotys.

D. Krivickas toliau tęsė nebaigtas vakar posėdyje diskusijos. Nors buvo pasakyta, kad norint ką klausti ar pasiūlyti pasisakyti savo pavardę ir tada klausti ar siūlyti. Bet dauguma to nesilaikė ir sunku buvo susigaudyti kas ką kalbėjo arba siūlė.

Suredaguotas rezoliucijas ir padėkas perskaitė dr. D. Krivickas. Atstovams pageidaujant, rezoliucijos bus atskirtos nuo padėkų.

Vliko valdybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis savo paskutiniame žodyje padėjo visiems vienu ar kitu būdu prie šio seimo ir banketo prisidėjusiems išvardindamas pavardėmis. Sugiedotas Lietuvos himnas ir juo baigtas jubiliejinis seimas.

Šiais metais Vliko Seimą rengė komitetas, kurį sudarė: Albertas Misiūnas — pirmininkas, Eugenija Bulotienė — vicepirmininkė, Valentina Osteikienė — sekretorius ir Vytautas Gurka — išdininkas.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

LIETUVIO ĮKURTAS MIESTELIS

Žinomas Pietų ir Vakarų Australijos biznierių, Gediminas Patupis 1967 metais gavęs Vakarų Australijos valstijos pritarimą, nutarė atkurti Eucla miestelį, kuris randasi dykumų kelyje, važiuojant per dykumas iš pietų į Vakarų Australiją. Tai yra vienintelė vieta visoje didžiojoje dykumoje, esanti ant aukštos pajūrio pakrantės. Iki šiol čia buvo pakeleivių užėiga, kur galima buvo nusipirkti benzino ir keletą kitų dalykų. G. Patupis nutarė šioje, komerciniai svarbioje vietoje, pastatyti motelius, su visais moderniais įrengimais. Darbas buvo ypatingai sunkus, nes ši vietovė buvo labai toli nuo visų kitų miestų ir viskas turėjo būti pristatyta sunkvežimiais. 12-ka kilometrų nuo Euclos vietovės, uoloje, 150 metrų po žeme yra niekada neišsenkantis sūraus vandens ežerėlis, kurio vanduo buvo panaudotas moteliams. Gėrimui vanduo yra surenkamas nuo stogų lietaus arba, išvalius druską, sūrus. Visas pastatytas Euclos kompleksas susideda iš 2 motelių, 2 restoranų, baro, Karavanų parko ir benzino stoties. Pagrindinis motelis vadinasi "Amber" — Gintaro vardu. Čia yra pastatyta elektros jėgainė, kuria naudojasi ir "Telecom" transmisijos stotis, miestelio gyventojai ir taip pat naudojama gatvių apšvietimui. Miestely taip pat yra vandens nuderuškinimo stotis, pumpavimo stotys, maisto sandėliai, šaldytuvai, kuriais naudojasi žvejai, prieš pasiunčiant sugautą žuvį į Perth'ą ir kitur.

G. Patupiai atkūrus šį miestelį ir padarius jį kurtininiu, Vak. Australijos valdžia čia įkūrė policijos būstinę, tarnautojams namus, ambulatoriją ir kt. G. Patupis 1972 metais (apie tai aš buvau rašęs anksčiau) buvo suorganizavęs ekspediciją į Australijos dykumų vidurį iki garsios Ayers Rock uolos. Ši ekspedicija buvo filmuojama ir vėliau rodoma visoje Australijoje per televiziją. 1969 metais Gediminas šiame miestelyje pastatė 8-nių metrų aukštumo kryžių, pareikšdamas padėką už sėkmingą šio miestelio atstatymą. Užrašo lenta yra papuošta Gedimino stulpais.

Nors ir gyvendami tolokai nuo didesnių lietuviškų centrų, Pajauta ir Gediminas Patupiai nuo lietuviško gyvenimo nenutolsta. Jie materialiniai remia didesnius lietuviškus parengimus, skaito lietuvišką

spaudą ir dažnai dalyvauja mūsų didžiosiose šventėse. Važiuojant į I-ją Pasaulio Lietuvių Sporto šventę Toronte, jų dukra Rasa gražiai atstovavo Australijos lietuvių sportininkus, kai tėvai taip pat šioje šventėje dalyvavo. G. Patupis, didelis sportininkų rėmėjas, dalyvavo ir Chicagos Lietuvių Dienose bei Sporto šventėje.

Linkint Pajautai ir Gediminui Patupiams gražių ateities dienų, mes tikimės, kad ši lietuviškoji oazė Australijos dykumoje ir toliau taip gražiai žaliuos, parodant australams ką gali padaryti darbštūs ir sumaningi naujieji ateiviai — lietuviai.

KRAŠTO VALDYBOS PADEKA

Australijos LB Krašto valdyba visuose Australijos lietuvių laikraščiuose įdėjo padėką dalyvavusiems Pasaulio Lietuvių Dienose Chicagoje Australijos atstovams. Seime dalyvavo 10 atstovų, kurie pirmieji darė pastangas suvesti VLIKo ir PLB valdybos žmones bendram pasitarimui ir bendradarbiavimui. Tam pritarė visi 14-kos kraštų atstovai.

Padėką išreiškė Australijos menininkams: E. Kubos, L. Kraucevičiūtei-Gruzdė, I. Pocienei, J. Baukui ir L. Urbonui už jų dalyvavimą Pasaulio Lietuvių Dienų dailininkų parodoje. Padėka buvo išreikšta jaunimo atstovams, ypatingai pabrėžiant sportininkus, kur Krašto valdyba pasisakė, kad: "Nežiūrint įvairių kontraversinių pasisakymų spaudoje, dėl mūsų sportininkų pasirodymo JAV ir Kanadoje, reikia pripažinti, kad mūsų sportininkai buvo pasididžiavimas Sporto žaidynėse Chicagoje, tinkamai reprezentavo Australijos lietuvių kitose Amerikos ir Kanados vietovėse, visur buvo gražiai priimti aukštų pareigūnų ir gėdos tikrai niekam nepadarė. Ačiū Australijos sportininkams.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES NEEDED
The Clarinda Treatment Complex needs registered nurses. Salary begins at \$15,995 up to \$20,904, plus shift differential. Excellent state benefits, psychiatric experience helpful, but not necessary. Contact: Jeanne Russell, R.N., Director of Nurses, Box 338, Clarinda, IA. 51632 or call 712-542-2161. Equal Opportunity Employer. (39-45)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES
To work and live in a small congenial community and in a 185 bed facility. Medium sized rural hospital is seeking R.N.'s interested in opportunities for professional growth and recognition in medical surgical care, intensive critical care, obstetrical care. Excellent salary and benefit package including hospitalization, dental plan, weekend and shift differential, and other programs. Interested persons should contact The Personnel Office of Pemiscot County Memorial Hospital where we are "People Caring for People".

PEMISCOT COUNTY MEMORIAL HOSPITAL
Hwy 61 South & Lee St.
P. O. Box 489 Hayti, Mo. 63451
or Call collect 314-359-1372
An Equal Opportunity Employer (38-1)

SUSIKIRTIMAS DĖL BALTIJOS VALSTYBIŲ JUNGTTINĖSE TAUTOSE

Birželio 13 d. baltų delegacija Baltuosiuose Rūmuose įteikė prezidentui Reaganui adresuotą memorandumą, kuriame tarp septynių rekomendacijų Baltijos valstybių reikalu antroji buvo tokia:

"Pavesti Amerikos ambasadoriui prie Jungtinių Tautų kasmet oficialiai painformuoti visus Jungtinių Tautų narius, kad Amerika nepripažįsta prievartinio Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą". Baltų Laisvės lygos paruoštą memorandumą priėmė Krašto (Tautinio) Saugumo Tarybos narys dr. John Lenchovski ir po ilgesnių diskusijų su baltų delegacija pažadėjo visas rekomendacijas rūpestingai išstudijuoti su administracijos, Krašto Saugumo Tarybos ir Valstybės departamento atstovais.

Ir iš tikro, liepos 26 ambasadorė Jean Kirkpatrick įteikė Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui prezidento Reagano pareiškimą, kuriame primenamas Molotovo-Ribbentropo paktas, jėga įvykdyta okupacija, rusų teroras Baltijos tautose ir tų tautų rezistencija, pokario partizanų kovos ir dabartinė rezistencija, ypač Lietuvoje. Ambasadorė Kirkpatrick Jungtinių Tautų gen. sekretoriui

nurodė, jog tai esąs "oficialus dokumentas", kuris turi būti išsiuntinėtas visiems Jungtinių Tautų nariams.

Rugsėjo 30 rusų nuolatinis atstovas Jungtinėse Tautose O. Trojanovsky Jungtinių Tautų gen. sekretoriui pasiuntė savo "oficialų dokumentą", kuriame apkaltina Jungtines Amerikos Valstybes kišimusi į kitų valstybių vidaus reikalus, imperializmu, kolonialine priespauda ir agresija prieš Afganistaną, Angolą, Mozambiką, Nikaragvą ir kitas valstybes. Baltijos valstybių klausimu tame rusų dokumente pasakyta:

Jungtinių Amerikos Valstybių administracija paneikina pasaulio valstybių santykius reguliuojančias teises ir etines normas, kad paneigtų žmonėms jiems priklausančią teisę į laisvą apsisprendimą, nepriklausomybę ir suverenumą. Kaip pavyzdys tokio pikto ir ciniško kišimosi į kitų valstybių reikalus yra Amerikos šmeižikiškas melas, paskleistas Jungtinėse Tautose kaip dokumentas A/38/318, liečiantis sovietines Baltijos respublikas. Washingtonas bando arogantiškai reikalauti sau "teises" nuspręsti, kokios rūšies režimą žmonės gali turėti ir kokią kelią į socialinį ir ekonominį vystymąsi pa-

sirinkti. Bandydama įsikišti į kitų akivaizdų vidaus reikalus, Amerikos vyriausybė nusileidžia į akivaizdų istorijos faktų falsifikavimą".

Kaip matome, savo "dokumente" sovietai nedrįsta kalbėti faktais ar Amerikos dokumente pateiktus faktus atremti, o operuoja piktais žodžiais, kaltinimais ir smerkimu. Tai kiekvieno neapginamose pozicijose atsiradusio oponento taktika.

Atsiliepdamas į sovietinio "dokumento" teigimus, Amerikos delegacijos pirmininkas "Trečiajame komiteje" Carl Gershman spalio 19 d. padarė ilgesnę "laisvo apsisprendimo" principo analizę, o dėl Baltijos valstybių laisvo apsisprendimo kalbėjo taip:

"Tačiau reikia apgailestauti, kad laisvo apsisprendimo principas dažnai yra iškreipiamas ir išpiktinau-džiaujamas faktiškai laisvam apsisprendimui paneigti. Pavyzdžiui, (sovietų) išsiuntinėjame laiške, diskutuojant šį klausimą, ir dokumente A/C.3/38/6, kuris kartoja tuos pačius klausimus, vakar keltus sovietų delegato kalboje, nuolatinis Sovietų Sąjungos atstovas tvirtina, kad trijų Baltijos valstybių, buv. Tautų Sąjungos narių, žmonės naudojami laisvo apsisprendimo teise ir kad tik Jungtinės Amerikos Valstybės arogantiškai reikalauja "sau" teisės nuspręsti jų likimą. Mes to nedarome, ir jis gali lengvai įsitikinti iš mūsų dokumento A/38/318, kuris tvirtina vien tik tai, kad Baltijos valstybių žmonės turi priklausyti teisė patiems laisvais apspręsti savo likimą. Mes paprasčiausiai negalime suprasti, kaip į bet kokią protingą laisvo apsisprendimo sąvokos definiciją gali tilpti likimas Baltijos valstybių žmonių, kurie prievarta buvo įjungti į Sovietų Sąjungą, Adolfui Hitleriui su Josef Stalinui sudarius paktą, kuris padalijo Rytų Europą į nacių ir komunistų įtakos zonas; po to Sovietų Sąjunga beveik visą inteligentiją ištrėmė į Sibirą, ir iki šios dienos tebetęsia nutautinimo politika, bandanti prievarta užgniaužti nepriklausomo tautinio, politinio ar religinio pasireiškimą žymes. Ir štai, kaip tik šiuo momentu ateina pranešimas, kad tėvas Sigitas Tamkevičius (kun. Alfonsas Svarinskas? — JK), lietuvis katalikų kunigas, kovotojas už religinę laisvę, yra nuteistas septyneriems metams kalėjimo ir trims metams vidaus ištrėmimo.

(Nukelta į 9 psl.)

"Amber Holidays"

Paskutinė šių metų ekskursija į LIETUVĄ išvyksta:

GRUODZIO 26 d. — \$1175.00 su NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMU VILNIUJE (Maskvą 2, Vilnius 5, Ryga 3, Leningradas 2, Helsinkis 1).

1984 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ prasideda BALANDŽIO 18 d. REGISTRUOJAME JAU DABAR. Šiuo reikalu skambinkite: 1-800-722-1200 (TOLL FREE), iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

[Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

NORINTIEMS ATSIKVIESTI GIMINES ATOSTOGOMS SUTVARKOME DOKUMENTUS. REGISTERED TRAVEL AGENT #TA0324

NAMŲ REMONTAVIMO AR DEKORAVIMO REIKALAIŠ GERĄ IR SAŽININGĄ PATARNAVIMĄ GAUSITE KREIPDAMIESI Į ANICETĄ STRIMAITĮ

DAŽAU NAMUS, LIPINŲ POPIERIUS. ATLIEKU STALIAUS DARBUS. SUVEDU VANDENS VAMZDŽIUS. ĮDEDU ĮVAIRIAS PLYTELES IR ATLIEKU EILĘ KITŲ DARBŲ.

Prašome skambinti telef.: 442-2487

Susikirtimas

J. Tautose...

(Atkelta iš 8 psl.)

Galbūt gerbiamas sovietų delegatas būtų malonus mum išaiškinti, kokiai laisvo apsisprendimo definicijai atitiktų Baltijos valstybių žmonių likimas."

Dabar p. Gershman išdėsto sovietinio "laisvo apsisprendimo" teoriją ir praktiką:

"Mus taip pat tiesiog prirenkia nuolatinio sovietų delegato rašte nuorodą į Sovietų Sąjungą kaip į "visiškai savanorišką laisvų žmonių sąjungą" su sovietinės konstitucijos garantuota teise (iš sąjungos) pasitraukti. Bet čia kaip tik yra skirtumas Sovietų Sąjungoje tarp konstitutiškai garantuotos teisės ir jos leidimo naudotis praktikoje; tas prieštaravimas primena garsiąją 1936 Stalino konstituciją, pilnai garantavusią teises (žmonių), kurių milijonai tuo metu žuvo gulaguose. Kalbant apie teisę (iš sąjungos) pasitraukti, apie ką kalbėjo nuolatinis sovietų delegatas, verta pastebėti, kad nėra nė vieno įstatyminio akto, aptariančio atskiros respublikos atsiskyrimo nuo Sovietų Sąjungos procedūrą, nėra pradėjimui to klausimo diskusijas nei pravedimui nutarimo procedūros... Tikrovėje, negalima net diskutuoti sąjunginės respublikos pasitraukimo klausimo. Asmenims, kurie bandė tai daryti, gresia kriminalinė bausmė už antisovietinės propagandos vedimą, tautinės neapykantos kurstymą ar net tėvynės išdavimą".

Carl Gershman, apsišarvavęs faktais ir citatomis iš Lenino ir Stalino raštų, triuškinso sovietų delegato hipokriziją.

Spalio 21 Amerikos delegatas Carl Gershman kalbėjo du kartus, vieną kartą atsikirsdamas rusui ir ukrainiečiui, antrą — rusui ir čekui. Vėl išskaičiavo sovietų pavergtas tautas, priminė ukrainiečių išžudymą badu, Čekoslovakijos užpuolimą, sovietinės istorijos per rašinėjimus. "Sovietų delegatas mums davė smagų sepektklį, bet aš nematau, kad tiesą galima pakeisti triukšmu", o sovietinę sistemą, proletariato diktatūrą, aptarė Lenino žodžiais: "Mokslinė diktatūros koncepcija nieko daugiau nereiškia kaip neribotą jėgą, visai nekludomą įstatymų ar nuostatų ir atsiremiančią tiesiog į jėgą".

Carl Gershman padėkos laišku pasiekiamas šiuo adresu: US Mission to the United Nations, 799 United Nations Plaza, New York, N. Y. 10017. (jk)

VYT. ALANTAS

"AUŠROS" ŽIEŽIRBA KELIAUJA PER ISTORIJĄ.

DRAUGIŠKAS KELIONĖS REPORTAŽAS

1.

Aušra už Nemuno tekėjo. —
Nušvito kraštas spinduliuos.
Ir pelenuos žiežirba suspurdėjo
Ir tarė: — Aš keliuos!

Per daug ilgai miegojau,
Dulėdama artojo židiny, —
Nūn pasižmonėti užsimojau,
Aplankyti visus visojo šalį.

2.

Į talką stojo plunksna ir sėmėga
Istorija vertė naują lapą. —
Žiežirba nepailsdama vis bėgo,
Ragindama visus pakilt iš kapo.

Ji žadino ir Lietuvos karalius, —
Ir kilo jie iš sarkofagų ir pilių griuvėsių
Visi visi darbavos iki valiai
Ir prisiekė žiežirba: — Nepavargsiu, ištesėsiu!

3.

Pirmiausia ji užsuko pas kaimyną. —
Tėvai senoliai ir vaikai
Sužiūro, Aušra kaip švinta nuo beržyno,
Kaip plinta josios spinduliai.

Nuo sutemų ilgų jų akys ėmė švysti, —
Aušros pasklido pluoštas spindulių. —
Tada visi jie patikėjo pranašyste,
Kad laisvės rytas nebe už kalnų.

4.

Lietuvė verpė prie ratelio.
Per aslą slinko "Aušros" žiežirba.
Vaikiūkštis gaudė ją rankelėm
Ir krykštė: — Mama, girdi?

Pagausi ją ir skrynelėn uždarysiu,
Kad ji žibėtų visada. —
Ir savo kareivėlius pastatysiu
Jos sergėt, o užaugęs, sergėsiu pats ją!

5.

Žiežirba įtykino pas prelatą lenkomaną
Ir kaktą jam švelniai paglostė.
Kad jis suriks: — Ką tie litvinai prasimano
Mes buvom saugūs žėčpospolitos pasostėj.

Ir mums Jogailos brangi karūna!
Neleisim, kad Unijos saitai nutrūktų!
Išvykit tą nenuoramą klajūnę,
Kad jos nė dvasios čia nebūtų!

6.

Vikaras rytą vaikščiojo po sodą
Skaitydamas brevijorių,
Kai žiežirba pasirodė
Atskridus per šventorių.

Nutūpus ant šakos ji tarė:
— Labas! Ar laukei tu manęs?
— Seniai jau laikiu. Nūn mes susitarę
Pradėsime laisvės žygį iš paties.

7.

Vienmarškinis rašytojas atsilapojęs
Per naktį laukė įkvėpimo,
Bet ligi tik žiežirba pasibaladojo
Į langą, mūza pabudo iš apsnūdimo.

Ir žodžiai pasiliejo audriom kaskadom. —
Jisai dainavo, kad jau tirpsta plienas, —
Kad kelią ateitin mes susiradom, —
Kad laisvės fronte jis žygiuoja nebe vienas...

* Garsusis knygnešys Jurgis Bielinis buvo vadinamas "knygnešių karaliumi" ir "ereliu".



VYTAUTAS ALANTAS.

8.

Bajoras šaukė: — Uždarykit langą!
Kas drįsta drumsti Unijos ramybę?
Mes mylim žėčpospolitą brangią, —
Mums Unija neliečiama šventybė!

Tie prakeikti litvomanai užgiedojo
Ardybų giesmę iš Ragainių.
Mums Polska ne kažkokia Magdė iš Raseinių,
O brolių priesaika šventoji!

9.

Žiežirba į Ramūnės langą pabarbeno.
Pribėgus mokytoja atidarė jį plačiai.
Svajonių viešnios ji ilgėjosi nuo seno
Ir ruošėsi pasitikti iškiliai.

— O būk pasveikinta, brangi žiežirba! —
Sušuko ji. — Tu atnešei jaunimui dovanų!
Teauga jis ir Lietuvai tedirba,
Pasisėmęs įkvėpimo iš tavų versmių!

10.

Aušra pagimdė armiją drąsuolių,
Kurie sukilo prieš carinę galybę. —
Nenusigando jie maskolių
Ir nepabūgo baltų meškų žiaurybių.

Jie nešė raštą Lietuvos visais keliais, —
Gabeno laisvę ant savų pečių.
O jų tarpe išskėstais sparnais
Garsus Erelis* skrido tarp pačių pirmų.

11.

Sapnavo caras: — Vakaruos
Didi grėsminga saulė užtekėjo.
Jos sostas ėmė smilkti pelenuos —
Dvigalvio aro plunksnos gruzdėt pradėjo.

Išblyškęs caras mušė telegramą
Korikams muravjovams Lietuvos visiems: —
— Ką tie litovikai prasimano, —
Nedelsiant kartuves statykit jiems!

12.

Žiežirba perbridusi Vandenyne,
Lietuvius lankė, kur dar jie gyvena.
Bet daug kur buvo praretėjęs lietuvinas
Ir paliktas raštelis: — Iškeliavom pas Dėdę Samą.

Galop užklydo ji į Klevelandą
Darbščių Dirvos artojų aplankyti.
Dirviečiai jai garbės vartus supynė iš girendų
Ir kvietė pamirštą vienybės frontą atstatyti.

13.

Žiežirba iš istorijos atkilo, —
Istorijos taku blyksi ateitin.
Kai iš Ragainių ji prabilo
Jos žodis tebeaidi vis garsin.

Devynioliktas amžius — žiežirbos amžius
Išaušo jis iš židinio artojo.
Jos žygį palaimino Praamžius
Ir Lietuva naujoji stojo.

Trilogija (2)

Jūratė Statkutė de Rosales

Jono Burdulio asmenybė

Cituoju ištisai Br. Kviki iš knygos "Mūsų Lietuva":

"Kun. Burdulis Bartininkuose išgyveno 48 metus, bendraudamas su lietuviais, šelpdamas ir remdamas vargdienius, šviesdamas žmones, už bažnytinius patarnavimus labai mažai teimdamas. Kai mirdavo 10-12 metų vaikas, jis mišioms visiškai neimdavo pinigų, sakydamas, kad vaikai ir be mišių būsią danguje angelų tarpe. Visus pavargėlius ir daugelį kitų laidodavo visiškai neimdamas pinigų. Laidojant mirusius, kai artimieji pradėdavo raudoti, ir jis liedavo ašaras drauge su jais. Kai kartą vienas dvarponis pastebėjo, kad Burdulio bažnyčia neturtinga, Bartininkų klebonas atsakęs: "Jeigu žinočiau, kad Dievas reikalauja aukso ir sidabro, tai aš rinkčiau ir kračiau, bet aš žinau, kad jis reikalauja tik tikros, karštos maldos". Aukso ir sidabro jis tikrai nerinko. Jeigu kartais susidarydavo keli rubliai, atiduodavo pavargėliams, taip pat išdalindavo jam suvežtą šieną, kalėdojimo metu gautus javus, šventoriaus tvoras tvėrė ir taisė savo pinigais. 1864-1865 m., statydamas naujus bokštus bažnyčiai, prikišo daug savo skatiko.

"Naujos klebonijos statyti nenorėjo tik todėl, kad naujais mokesčiais neapsunkintų parapijiečių. Tad ir mirė pasenusioje, pusiau apipuvusioje klebonijoje, 48 metus Dievui ir bažnyčiai ištarnavęs. Nors jis iki 1866 m. valdė 182 margus parapijos žemės, mirdamas po lova esančioje savo dėžutėje tepaliko 17 rublių smulkiais pinigais. Ten pat buvo rastas jo labai įdomus testamentas, iš kurio minėtini šie žodžiai: "Užgimiau varguoliu, varguoliu ir mirštu. Savo vargingą giminę šelpiau gyžvas būdamas, mirdamas nieko jai nepalieku. Kolegos kunigai teiksis mane palaidoti dovanai, nes ir šitam dalykui nieko nepalieku. Vietoje (klebonijoje) turi likti 12 rublių vėpta karvė ir knygnas. Visa kita, kas bus rasta man mirus, parduoti vieša licitacija ir, kas bus gauta, atiduoti bažnyčiai". Taip ir buvo padaryta. Nors jo palikti daiktai buvo tikrai mažaverčiai, tačiau žmonės juos mielai pirkė, norėdami ką nors turėti savo mylimo klebono atminimui. Jo "turta" pardavus, buvo gauta 500 rublių, kurie velionio valia ir buvo pavesti bažnyčiai. Jo laidoti susirinko didžiausios minios žmonių; ne tik katalikų, bet

ir evangelikų ir žydų; visi nuoširdžiai jo gailėjosi ir verkė. Jo palaikai buvo padėti prastoje iš lentų sukaltoje koplytėlėje, kurią jis dar gyvas buvo ant kapinių pasistatydinęs."

"Kun. Burduliui mirus, į jo vietą klebonu buvo paskirtas iš Virbalio atkeltas kunigas K. Aglinskas, lenkiškai save vadinęs Glinski. Tik dabar bartininkiečiai suprato, ką reiškia turėti gerą kleboną. 1891 m. mirdamas kun. Aglinskas paliko didelius turtus ir dar apie 8000 rublių grynais pinigais. Ant jo kapo buvo pastatytas geležinis paminklas su lenkišku įrašu."

Panašiais žodžiais aprašo ir A. Nezabitauskis Burdulio asmenybę. Spėju — deja neturiu kaip patikrinti, — kad ir Kviklys, ir Nezabitauskis naudojo paties Basanavičiaus duotą "Lietuviškoje Zeitungoje" Burdulio asmenybės aprašymą.

"Kun. Burdulis buvo ne tik geras lietuvis, bet ir pavyzdingas Kristaus tarnas. Bartininkų parapijoje išbu-

vęs 48 metus klebonu, gerai pažinęs visus savo žmones, jų vargus ir kitus reikalus, jis tikriausiai yra užsitarnavęs Bartininkų parapijos tėvo vardą. Jo būdo ir apsiėjimo mandagumas buvo glaudžiai susijęs su artimo meile ir didžiu širdies gerumu. Jis nedaręs jokių skirtumų tarp turtingųjų ir vargšų ir teisingai gali būti pavadintas suvalkiečių Katele ar Strazdeliu.

"Kaip kunigas jis nenorėjo žinoti jokių luominių skirtumų ir tais laikais bičiuliavosi su paprastais kaimiečiais, ką kiti kunigai labai retai tedarydavo. Jis per pamokslus skelbė tai, ką pats darydavo praktiniame gyvenime, dažniausiai šelpdamas neturtėlius ir ramindamas nusikraustuosius."

"...Ūkininkai savo kleboną labai mylėjo ir kas metai suveždavo iki 100 vežimų šieno ir šiaip įvairių dovanų. Klebonas visą turtą išdalydavo beturčiams arba įvairiems amatininkams už atliktus prie bažnyčios įvairius darbus."

Tačiau svarbiausia yra,



Parodos autorės skautininkės: Audronė Bartytė, Milda Kvedarienė, Gilanda Matonienė ir Ramutė Česnavičienė.

LOS ANGELES

PRITAIKOMOJO MENO PARODA

Los Angeles Skautininkų-kių Ramovė ruošia lietuvių tautodailės parodą, kurioj dalyvaus 4 skautininkės nuo Atlanto pakraščio: Audronė Bartytė, Ra-

mutė Česnavičienė, Milda Kvedarienė ir Gilanda Matonienė. Jos visus metus stropiai ruošėsi, kad galėtų pamatyti, pasigėrėti ir įsigyti jų gražių rankdarbių: tautiniais motyvais puoštų vazų ir dubenėlių, išdegintų ir spalvotų medinių lėkščių, dėžučių ir kitų medžio dirbinių; išaustų įvairių juostų, kaklaraiščių, stulų, takelių, rankinukų, lietuviškų lėlių ir net tautinių rūbų.

Šios parodos tikslas parodyti lietuvių visuomenei — ypač vidurinėsios kartos jaunoms šeimoms mūsų tautos neišsemiamų meninių lobų dalį ir su jais supažindinti savo jaunimą, skautams ir skautėms gauti naujų idėjų Kaziuko mugių ruošimui. O visiems parodos lankytojams apsirūpinti puikomis ir vertingomis Kalėdų dovanomis.

Parodos atidarymas įvyks š. m. gruodžio mėn. 10 d., šeštadienį, 7 val. vakare šv. Kazimiero parapijos salėje. Sekmadienį parodą galima bus lankyti nuo 12 val. ligi 4 val. p. p. Užbaigiant parodą loterijos būdu bus išrinkti 4 laimingieji parodos lankytojai, kuriems dovanas paaukojo šios parodos dalyvės. (m)

mutė Česnavičienė, Milda Kvedarienė ir Gilanda Matonienė. Jos visus metus stropiai ruošėsi, kad galėtų pamatyti, pasigėrėti ir įsigyti jų gražių rankdarbių: tautiniais motyvais puoštų vazų ir dubenėlių, išdegintų ir spalvotų medinių lėkščių, dėžučių ir kitų medžio dirbinių; išaustų įvairių juostų, kaklaraiščių, stulų, takelių, rankinukų, lietuviškų lėlių ir net tautinių rūbų.

Šios parodos tikslas parodyti lietuvių visuomenei — ypač vidurinėsios kartos jaunoms šeimoms mūsų tautos neišsemiamų meninių lobų dalį ir su jais supažindinti savo jaunimą, skautams ir skautėms gauti naujų idėjų Kaziuko mugių ruošimui. O visiems parodos lankytojams apsirūpinti puikomis ir vertingomis Kalėdų dovanomis.

Parodos atidarymas įvyks š. m. gruodžio mėn. 10 d., šeštadienį, 7 val. vakare šv. Kazimiero parapijos salėje. Sekmadienį parodą galima bus lankyti nuo 12 val. ligi 4 val. p. p. Užbaigiant parodą loterijos būdu bus išrinkti 4 laimingieji parodos lankytojai, kuriems dovanas paaukojo šios parodos dalyvės. (m)

(213) 829-4757 (213) 893-7584

VINCENT JUODVALKIS
Certified Public Accountant

2802 Santa Monica Boulevard
Santa Monica, CA 90404

14659 Limesdale Street
Panorama City, CA 91402

WANTED
PRESSMEN

Top quality printing firm with multi-color presses looking for the best pressman in the Midwest. Demanding pressure position. Top wages and benefits.

4 C-STRIPPERS

Camera experienced preferred. Capable of handling wide range of multi color work including critical 4 C. Challenging demanding position. Top salary and benefits.

ANDROMEDA PRINTING
120 W. WHITE ST.
CHAMPAIGN, ILL. 61820
217-359-0308 (42-48)

NATIONWIDE INSURANCE
Nationwide is on your side

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.



Superior Savings
ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS

ČEKIŲ SĄSKAITA

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARDO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,

šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.



CHICAGO

NAUJA VALDYBA,
JAUNOS SENJORĖS

Chicagos neolitanai lapkričio 6 d. įvykusioje sueigoje išrinko naują valdybą, kuri pareigas perėmė Korp! metinėje šventėje, lapkričio 12 d. Valdybą sudaro: Rasa Plioplytė pirmininkė, Kazė Brazdžionytė vicepirm., Vytautas Liškūnas kasininkas, P. Deveikis sekretorius ir J. Savickas — narys.

Toji pat sueiga išklauė buvusios valdybos pranešimus ir apyskaitas. Pirmininkė dr. Audronė Karalienė perskaitė rūpestingai parengtą visos kadencijos meto veiklos apžvalgą, o kasininkas dr. Alvydas Arbas finansinę apyskaitą. Rev. komisijos pirmininkas J. Žemaitis perskaitė rev. aktą, kuriuo išdininko apyskaita tvirtinama. Sueiga apyskaitas priėmė ir už darnų darbą pareiškė padėką visai pasitraukiančiai valdybai.

Penkios junjorės, susipažinusios su Korp! Neo-Lithuania siekiais ir veikla, išlaikiusios nustatytus egzaminus ir parašiusios referatus buvo pakeltos į senjores ir Korp! iškilmingoje sueigoje gavo spalvas. Štai minimas penketukas: Indrė Toliušytė, Loreta Deveikytė, Zuzana Kybartaitė, Ona Barakauskaitė ir Dana Gauriliūtė.

Pati sueiga buvo gausi dalyviais, palyginus su kitomis sueigomis, ir praėjo darniai, o ją baigus kolegės likosi pasišnekučiuoti prie kavos ir užkandžių.



Sueigai pirmininkavo Algis Modestas. Sekretoriavo Rasa Plioplytė. Referatą skaito Indrė Toliušytė. V. A. Račkausko nuotr.

Sueigą vedė fil. Algis Modestas, sekretoriavo — Rasa Plioplytė. (mv)

MIAMI

LIETUVIŲ KLUBO
VEIKLA

Miami Lietuvių Amerikos Piliečių klubas, įsikūręs prieš 33 metus ir šandien sėkmingai tebeveikia.

Teko skaityti žinią amerikiečių spaudoje ir išgirsti klaidingai kalbančių, kad užsidarė mūsų klubas. Iš tikrųjų šiais metais baigė savo vegetavimo dienas vadinamas Lietuvių socialinis klubas, kuriam priklausė vadinami raudonieji, o mū-

sų klubas, kurio patalpos yra 3655 N. W. 34th Street, Miami, Fla., išvysto gražią kultūrinę ir socialinę veiklą. Kiekvieną sekmadienį, 4 val. p. p. duodami pietūs, rengiami reikšmingų lietuviams dienų minėjimai. Įvairios organizacijos savaitės bėgyje turi savo susirinkimus, pobūvius, minėjimus, koncertus.

Spalio mėn. klubo narių susirinkime paskirta po \$100.00 aukų: Amerikos Laisvės Statulai New Yorke atnaujinti, Lietuvių teisėms ginti komiteto fondui Chicagoje ir Lituanistikos Katedros įsteigimui prie Chicagos universiteto. Teko nugirsti, kad Moterų socialinis klubas, veikias mūsų klubo žinioj, yra paskyręs \$140.00 Amerikos Laisvės Statulos atnaujinimui.

Klubo veikla ypatingai pagyvėja žiemos metu, kai į Floridą parskrenda vadinami "sniego paukščiai", tai yra suvažiuoja iš šaltesnių kraštų gyventojai čia žiemai praleisti. Todėl klubo valdyba, vadovaujama darbščiosios klubo pirmininkės Sofijos Šeputienės, ruošia iškilmingą žiemos sezono atidarymą gruodžio 4 d., sekmadienį, 3 v. p. p. su gera menine programa, pagerintais pietumis ir gera šokių muzika.

Visi svečiai ir nariai laukiami apsilankant ir bus šokiai ir skaniai pavaišinti.

(k)

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

Brangiam tėveliui

A. A.

ANTANUI ŠULAIČIUI

mirus, sūnų JUOŽĄ ŠULAITĮ, jo šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

ALT S-gos Cicero
Skyrius

Tauriam lietuviui

A. A.

ANTANUI ŠULAIČIUI

mirus, velionies žmoną, sūnų JUOŽĄ ir kitus artimuosius užjaučia

Eleonora ir Mečys
Valiukėnai



Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų suruoštos madų parodos spalio 2 d. Lietuvių Tautiniuose namuose modeliuotojos. Sėdi: V. Kosmonienė — Lee's parduotuvės savininkė, R. Kučienė — komentatorė ir A. Mažeikienė. Iš kairės: D. Bartkienė, V. Kučaitė, L. Kosmonaitė, R. Sell, V. Gilvydienė, R. Krutulytė, M. Utz, V. Kušiliauskaitė ir A. Jonušaitė.

J. Tamulaičio nuotr.

BOSTONO LIETUVIAI

KANAUNINKAS TUMAS-VAIŽGANTAS IŠ 50 METŲ ATSTUMO

Lapkričio 12 d. Tautinės Sąjungos namuose So. Bostone Kultūrinių Subatvakarių vadovybė surengė kanauninko Juozo Tumo-Vaižganto 50 metų mirties sukakties minėjimą. Prelegentas rašytojas Antanas Gustaitis skaitė paskaitą: "Kanauninkas Juozas Tumas-Vaižgantas iš 50 metų atstumo."

Antanas Gustaitis labai kruopščiai ir gerai paruoštoje paskaitoje pradėjo visą eilę mūsų žymiųjų ano laiko asmenų išvardinimu, kurie įėjo į Lietuvos istoriją kaip rašytojai, lietuviybės žadintojai ir kovotojai dėl Lietuvos nepriklausomybės. Toje eilė pavardžių daugumą sudarė kunigai. Tų laikų lietuviai tėvai norėjo, kad jų vaikai eitų į kunigus. Dr. Jonas Basanavičius, dr. Vincas Kudirka ir net Vincas Mickevičius-Kapsukas turėjo būti kunigais. Kudirka ir Mickevičius-Kapsukas (kuris vėliau virto aršiu komunistu) net po porą metų išbuvo kunigų seminarijoje, bet vėliau ją paliko. Tačiau daug kunigų buvo tie mūsų žymieji vyrai. Kanauninkas Juozas Tumas-Vaižgantas buvo vienas pačių aktyviausių ir spalvingiausių to lai-

ko lietuvių veikėjų. Nuo gimnazijos suolo, kunigų seminarijoje, išventintas kunigu ir visą savo gyvenimą dirbo Lietuvai ir su lietuviais. Darbo sąlygos dirbti lietuviškoje dirvoje buvo labai sunkios. Tų laikų parapijų klebonai dauguma buvo aplenkę ir todėl nemėgo jauno vikaro, kuris dirbo Lietuvai. Kunigas Juozas Tumas buvo keliamas iš parapijos į parapiją. Vienur kiek ilgiau, o kitur ir visai trumpai pabuvęs buvo keliamas kitur.

Kunigas Tumas-Vaižgantas rašė į slaptą spaudą ir ją platino. Maskolių policija irgi jo nemėgo, bet vis kažin kaip jam pavykdavo išsisukti. Jis rašė į laikraščius, dalyvavo politikoje tautinėje srovėje. Vėliau buvo keliolikos organizacijų pirmininku ar valdybos nariu. Buvo visos eilės laikraščių redaktorius, knygų autorius, publicistas, mokslininkas, literatas, universiteto lektorius ir docentas. Garsios Vytauto bažnyčios rektorius.

Ir taip rašytojas Antanas Gustaitis parodė tą mūsų didįjį Juozą Tumą-Vaižgantą. Ir man rodės, klausydamas šios Antano Gustaičio paskaitos, lyg matai Tumą-Vaižgantą gyvą ir plasnąjį baltais plaukais Laisvės Alėja Kaune.



Sol. Daiva Mongirdaitė Lietuvių Fondo pakelyje lapkričio 5 d. Chicagoje atliekant meninę programą. Jai akompanavo muz. A. Vasaitis.
J. Tamulaičio nuotr.

Tik labai gaila kad vyresniųjų gretos retėja, o jaunesnieji jau mažai domisi kultūriniais renginiais ir mūsų didžiąja praeitimi. Tai mintis žiūrėti į susirinkusius šia proga. (pž)

PARENGIMAI

- Lapkričio 13 d. šv. Petro parapijos kalėdinis Bazaras So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.
- Lapkričio 20 d. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.
- Lapkričio 25 d. Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamas tradicinis balius su gera programa įvyks So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.
- Lapkričio 27 d. Jono Vanagaičio šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas, pradedamas šv. mišiomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje 10:14 val. ryte, o po mišių salėje po bažnyčia.
- Gruodžio 31 d. 9 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos 3-čio aukšto auditorijoje draugijos tradicinis Naujųjų metų sutikimas. Visi maloniai kviečiami sutikti naujus metus šiame Lietuvių Klube.
- Kovo 5 d. ir dvi savaites Elenos Vasyliūnienės dailės darbų paroda Cambridge Public Library 449 Broadway, Cambridge.
- Balandžio 1 d. Minkų radijo valandėlės 50 metų sukakties koncertas South Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje, o rugpjūčio 12 d. piknikas-gegužinė Romuvos parke Brocktone.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

VOLKSWAGEN OF AMERICA STAMPING PLANT
in South Charleston, West Virginia
has permanent openings for:

**W.E.M.R.
INSPECTOR LAYOUT
TOOL & DIE MAKER**

Applicants must have 8 years experience with letters of verification or be a graduate of a bona-fide apprentice program.

Please call collect:
(304) 744-4601, Ext. 280

VOLKSWAGEN

Personnel Department
VOLKSWAGEN OF AMERICA, INC.
3100 MacCorkle Ave., S.W.
So. Charleston, West Virginia 25303

Volkswagen is an
Equal Opportunity
Employer



**Supažindinkit savo bičiulius
su DIRVA.
Atsiųskit jų adresus.
Jie gaus keletą numerių VELTUI!**

— I Š K I R P T I —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Prašau siuntinėti Dirvą susipažinimui šioms asmenims:

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.
GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS
PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

40 East 49th Street (Corner of Madison Ave.)
NEW YORK, N. Y. 10017

Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Minn. 55124	72 County Road No. 42	612-432-3939
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2868
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mi. 49505	1541 Plainfield Ave. NE	616-361-5960
Hackensack, N. J. 07601	194-B Main Street	201-342-9110
Irvington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	1839 Park St.	203-232-6600
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Montebello, Ca. 90640	1800 W. Beverly Blvd.	213-727-0884
Miami Beach, Flo. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	698 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9686
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	758-1668
Worcester, Mass. 01607	22 Carlstad Street	(617) 798-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-9440

Vaidilos 'Posėdis pragare'

V. MARIŪNAS

Clevelando Vaidilos teatro pilna sudėtis ir su ištisu veikalu paskutinį kartą vaidino prieš 15 metų. Tai įvyko Chicagoje 1968 m., dalyvaujant pirmajame Teatro festivalyje su A. Rūkšeno veikalu jaunimui "Keturi keliauninkai".

Šią savaitę, ketvirtadienį, prasidės jau šeštasis Teatro festivalis ten pat, Chicagoje. Jame Vaidila jau vėl dalyvaus su Algio Rūkšeno 3-jų veiksmų politine satyra "Posėdis pragare". Clevelando lietuviams šis veikalas buvo vaidintas lapkričio 12 dieną Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Šioje spektaklio apžvalgoje aš turiu susilaikyti ir nuo veikalo, ir nuo pastatymo vertinimų. Jei ką pa-peikčiau, vaidiliečiai galėtų mane pakaltinti, kad noriu jiems festivalyje pakenkti. Jei išgirčiau — kiti festivalio dalyviai galėtų įtarti, kad savo vietos grupei noriu pagelbėti, ir pykti, kad, būdamas iš festivalio rengėjų eilių (JAV LB Kultūros tarybos narys), nesilaikau neutralumo.

Čia noriu pateikti tik ribotą nomenklatūrinį spektaklio vaizdą. Prie vertinimo grįšiu po festivalio.

A. Rūkšeno satyra tebėra rankraštyje. Tai tezinis veikalas. Bet jo neskaičius, sunku autoriaus intencijas tiksliau atskleisti. Bendruoju žvilgsniu buvo galima suvokti, kad šis pagrindžio valdovo ir jo pavaldinių po-

sėdis stengiasi ištaisyti istoriją, kurią rašytojas-žmogus visais laikais falsifikavo. Pragaros gyventojas buvo už visas nelaimes bei žiaurības kaltinamas, o net tokie pabaisos kaip Hitleris ir Stalinas stengiamasi pateisinti. Pragaros posėdy juodu vienas kitą pasmerkia, ir velnių nuvaromi į ten, kur smala verdama. Baigiamaisiais žodžiais Požemių viešpats kreipiasi į žiūrovus (žmoniją) ir primena jų uždavinį rūpintis, kad tie nusikaltėliai daugiau pasaulyje nepasirodytų.

Veikalo režisūra, dekoracijos, kostiumų eskizai — Petro Maželio. Režisieriaus padėjėja — Vilija Nasvyty-



Clevelando Vaidilos teatro aktoriai. Iš kairės: J. Taorienė, E. Klimas, E. Kijauskas, A. Dunduras, P. Nasvytis ir V. Nasvytė. Antroje eil. A. Apanavičius, L. Jokūbaitis, G. Plečkaitienė, rež. P. Maželis, R. Čepulis. A. Rūkšenas V. Staniškis, D. Blynaitė ir A. Stungienė. Chicago's neolituonų metinės sueigos dalyviai.

V. A. Račkausko nuotr.



Scena iš veikalo "Posėdis pragare" A. Apanavičius ir R. Čepulis.

L. Blynaitės nuotr.

pirmininkė — O. Jokūbaitienė, pavaduotojas — Z. Dučmanas, sekretorius — J. Citulis, kasininkas — R. Apanavičius, narys — J. Dunduras.

Scenos šviesos efektai ir muzikinės užsklandos — inž. Mariaus Juodišiaus ir inž. Eduardo Klimo. Kostiumus gamino O. Jokūbaitienė ir P. Maželis. Grima-vo Julija Taorienė.

Teatro festivalyje, lapkričio 24-27, Vaidilai šį kartą pirmoji diena. Jiems linkime sėkmės.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

VI-TAS TEATRO FESTIVALIS CHICAGOJE PADEKOS SAVAITGALYJE JAUNIMO CENTRE nuo lapkričio 24 d. iki lapkričio 27 d. Rengėjas — LB KULTŪROS TARYBA R E P E R T U A R A S

Ketvirtadienis (XI-24) — 7:30 p. p., Clevelando VAIDILA stato A. Rūkšeno POSĖDIS PRAGARE, rež. P. Maželis.

Penktadienis (XI-25) — 7:30 p. p., St. Petersburgo ŽIBINTAS stato A. Kairio 3 v. komediją TESTAMENTAS, rež. D. Mackialienė.

Šeštadienis (XI-26) — 8:30 p. p., Hamiltono teatras AUKURAS, stato P. Vaičiūno TĖVIŠKĖS PASTOGĖJ, rež. E. Kudabienė.

Sekmdienis (XI-27) — 2:30 p. p., Los Angeles Dramos Sambūris stato D. Mackialienės NEPRIPAŽINTAS TĖVAS, rež. D. Barauskaitė-Mažeikienė.

Sekmdienis (XI-27) — 7:00 p. p. — Žymenų įteikimo vakaras, režisierių pagerbimas, vaišės, uždarymas.

Bilietai po \$5.00 gaunami J. Vaznelio prekyboje Gift International Campbell ir 71, darbo valandomis ir prie įėjimo vaidinimų dienomis. Kvietimai į žymenų pokylį \$10.00 asmeniui gaunami ten pat ir pas platintojus. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto, nes visos eilės numeruotos.

VI TEATRO FESTIVALIO
KOMITETAS

tė. Vaidina dvylika asmenų. Tik du iš jų Vaidilos veteranai (Grażina Plečkaitienė ir Romas Apanavičius). Kiti pribrendo per tuo 15 atostoginių metų. Jų vaidybinių sugebėjimų čia ne liečiant, vis dėlto norisi pripažinti, kad jie visi gerai kalba lietuviškai, net be pastebimo akcento, tik su retais tarties ir kirčio užkliuvimais. Su šia jaunimo grupe rež. P. Maželis galėtų vėl grįžti prie Grušo dramų "Meilė, džiazas ir velnias" repetavimo, kurį buvo pradėjęs prieš devynerius metus. LB Clevelando apylinkės rūpesčiu ir lėšomis padaugintus veikalo nuorašus, manau, vėl būtų galima surinkti iš vaidiliečių, kuriems jie buvo išdalinti.

Į "Posėdis pragare" vaidinimą atsilankė apie 500 žiūrovų. Beveik visos vietos buvo išparduotos. Ir sėlės ir scenos organizacija buvo tikrai stipri. Spektaklis pradėtas kone punktualiai. Teatro vadovybė jo ruošai bus skyrusi rimto dėmesio ir pastangų. Vadovybė sudaro: meno vadovas — akt. P. Maželis, valdybos

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
HOWARD TURNER — Attorney
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas



JAV LB KULTŪROS TARYBA IR KANADOS LB KULTŪROS KOMISIJA SKELBIAME, KAD

1983 METŲ GRUODIS YRA SPAUDOS MĖNUO.

Jį įprasminant, skatiname atsiminti, kad be savosios spaudos nebus nei gyvo lietuvių, nei laisvos Lietuvos. Kasmet blogėjančios spaudos sąlygos ieško paramos mūsų dosnume, išmintyje, patriotizme.

Esame kviečiami atsilipti:

1. Išlaikykime, ką turime. Neatsisakykime nei laikraščių, nei žurnalų, kuriuos prenumeruojame.
2. Švenčių dovanoms sau, šeimos nariams, bičiuliams teikime spaudos prenumeratas bei knygas.
3. Lietuviškos radijo programos — reikšmingos gyvojo žodžio žinių ir tautinės dvasios šaltinis.

Vis gausiau remkime ir jas.

Visų pastangomis ir aukomis lietuvių išeivijos dar daug kartų gali išlikti tautiškai gyvos dvasia, kalba ir papročiais. Sava spauda, knyga, radijas — būtiniausi vadovai į savąjį rytojų.

PALM BEACH

PRISIMINĖME MIRUSIUS

"Lithuanian Garden", milžiniškuose Royal Palm Memorial Gardens kapuose, yra kuklūs lietuvių mirusių kampelis. Čia jau ilsisi keliolika tautiečių. Jau nuo 1975 m., neaplenkdami nei vienių Vėlinių, lietuviai čia prisimena savo mirusius.

Ir šiais metais, lapkričio 2 d. gražus būrys tautiečių susirinko savo kapų skyriuje atšvesti Vėlines. Kunigai, A. Senkus ir V. Piktur-na atlaikė šv. mišias ir pasakė pamokslą.

LB Palm Beach apylinkės kapinių sekcijos vadovas J. Jakubauskas susirinkusiems pranešė, kad planuojama pastatyti gražų paminklą, kurio projektą ruošia architektas Kulpavičius.

William J. Baggett šių kapinių direktorius, kuriam

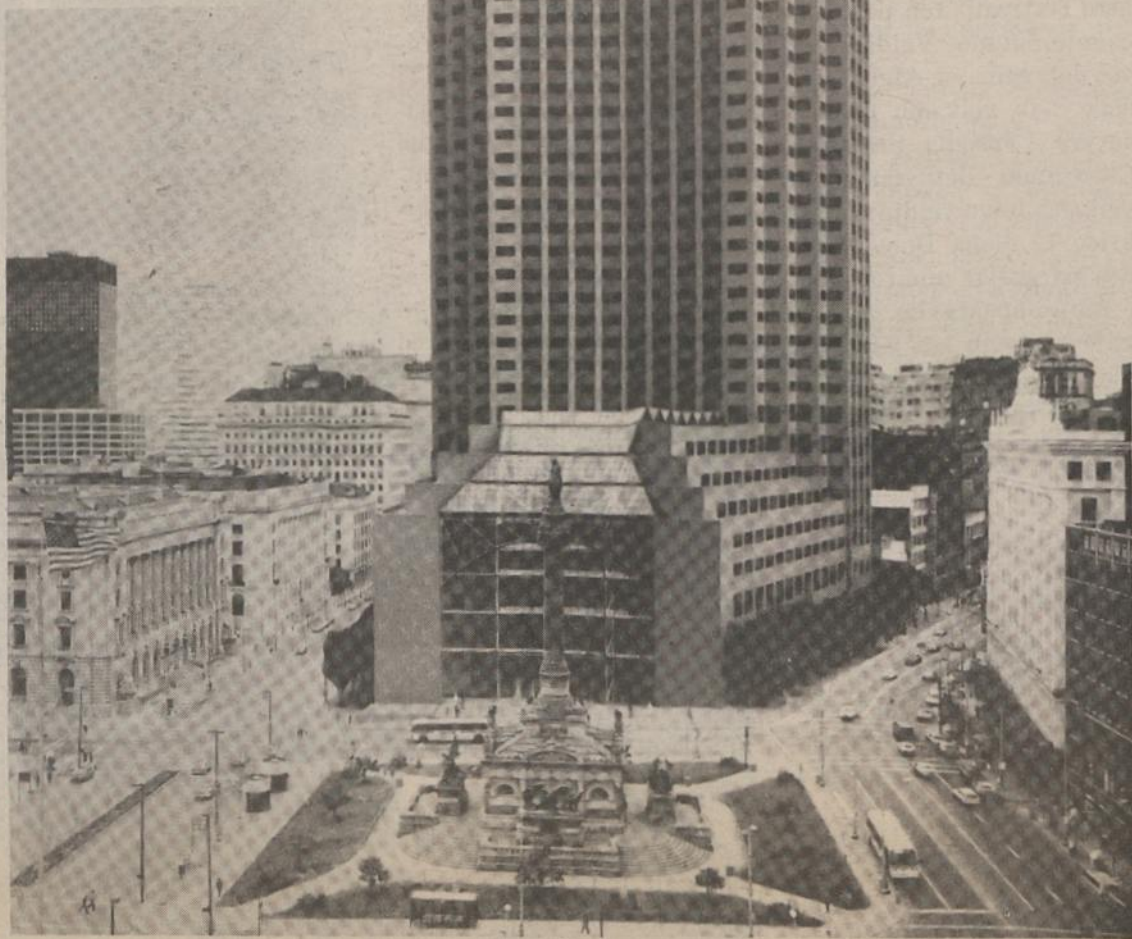
tarpininkaujanč gavome savo kampelį šiuose reprezentaciniuose kapuose, trumpame žodyje dėkausi, kad lietuviai turi tokią gražią tradiciją prisiminti savo mirusius. Jis kvietė visus lietuvius 1984 m. dalyvauti jo organizuojamoje Veteranų dienos pagerbimo iškilmėse. (ab)

JUNO BEACH

NAUJŲ 1984 METŲ SUTIKIMAS JUNO BEACH

Ruošiamas Naujų Metų sutikimas įvyks St. Paul of the Cross parapijos erdvioje salėje. Šokiams gros Ažuolo Stelmoko muzika iš Chicagos. Muziką pajvairins savo dainomis sol. Vanda Stankus, jeigu leis galimybė į Floridą atvykti. Vakariene pagamins ponios pagal lietuvišką kulinariją.

Taip atrodoys Sohio bendrovės dangoraižis, kurio statyba jau pradėta Clevelando miesto centre. Kairėje pusėje yra Superior Avenue ir federalinės valdžios senieji rūmai, o dešinėje Euclid Avenue ir May Co. prekybos rūmai (baltas fasadas). Sohio dangoraižio priešakyje yra Karių ir jūrinių paminklas, kuriame taip pat yra ir karinis muziejus.



CLEVELANDO PARENGIMAI

• VASARIO 11 D. Lietuvos laisvės vigilija. Rengia: Dievo Motinos parapija.

• VASARIO 12 D. — Vasario 16-sios minėjimas. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba.

• KOVO 3 D., šeštadienį, Pilėnų tunto tradicinis Blynų balius.

• KOVO 4 D. — 4 val. parapijos auditorijoje šv. Kazimiero 500 metų mirties minėjimas. Rengia: Dievo Motinos parapija.

• BALANDŽIO 8 D. Čiurlionio ansamblio koncertas.

• BALANDŽIO 29 d. — 4 val. solistės Aldonos Stempuzienės koncertas. Rengia: Dievo Motinos parapija.

• GEGUŽĖS 5 D. Grandinės balius Slovėnų auditorijoje.

• GEGUŽĖS 12-13 DIENŲ MIS Clevelando Ateitininkijos tradicinė-metinė šeimos šventė, Dievo Motinos parapijos patalpose.

• Gegužės 19-20 vyr. skaučių Židinio parengimas.

• GEGUŽĖS 26-27 D. Clevelande Lietuvių Namuose Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas, banketas ir Vilties draugijos narių suvažiavimas.

• BIRŽELIO 2 D. Abiturientų balius. Ruošia LB Oh. Apygarda.

• RUGSĖJO 22 D. Vasarą palydint Neringos skaučių tunto balius.

• LAPKRIČIO 26-27 D. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

• GRUODŽIO 4 D. 11 val. tuojau po pamaldų Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje Clevelando skaučių 65 metų veiklos iškilminga sueiga.

• GRUODŽIO 11 d. — 4 val. parapijos auditorijoje knygos "Nemarus mirtingasis" pristatymas. Autorius: dr. kun. Pranas Gaida.

• GRUODŽIO 18 D. šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių Kalėdų eglutė.

• GRUODŽIO 24 D., 9 val. vak. šv. Jurgio parapijos bendros Kučios parapijos salėje.

• GRUODŽIO 31, 9 val. vak. Lietuvių Namų salėje Naujų Metų sutikimo balius. Rengia Lietuvių Namų direkcija.

1984 M.

• SAUSIO 8 D., 4 val. p. p. Tumo Vaižganto — 50 metų mirties paminėjimas. Rengia šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos abiturientai.

• SAUSIO 14 D., šeštadienį, koncertas su Gina Čapkauskienė. Ruošia LB Ohio Apygarda.

• SAUSIO 22 D. Draudžiamosios lietuvių spaudos paroda. Ekspozitai iš Broniaus Kviklio archyvo. Rengia: Dievo Motinos parapija.

Įvairūs gėrimai labai prieinama kaina. Įėjimas vienam asmeniui 20 dol.

Ši Naujų Metų sutikimą ruošia sudarytas komitetas iš visų čia veikiančių organizacijų pirmininkų ar paskirtų atstovų: pirm. Jonas Mildažis, A. Biliūnienė, V. Biliūnas, V. Mickus ir L. Staškūnas. Dedama visos pastangos, kad šis pobūvis įvyktų lietuviškoje, atmosferoje sujungdamas po vienu stogu visus lietuvius, kad visi kartu sutiktume Naujus Metus džiaugsmingai su gražiausiomis viltimis.

Rengėjai maloniai prašo visų iš anksto užsitikrinti sau vietas. Kurie atvažiuos iš toliau iš anksto susirūpinti ir nakvyne. Paskutiniu momentu gali negauti, ar būtų labai brangu. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į: Joną Mildažį, 163 Beacon Ln., Jupiter Inlet Colony, Jupiter, Fla. 33458, tel. (305) 747-5920, ar L. Staškūną, 1659 Bowood, Juno Isles, Fl. 33408, tel. (305) 626-2443.

Ald. B.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.



LŠST pobūvio Chicagoje, suruošto spalio 29 d. istorinės Lietuvos žemėlapių ir Lietuvos miestų herbų išleidimui paremti, svečiai E. Vengianskas, Monika ir Vladas Išganaičiai. Meninę programą atliko sol. A. Buntinaitė ir pianistė N. Kupstaitė.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI



CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

ISPODINGA ANTIKOMUNISTINĖ DEMONSTRACIJA CLEVELANDE

Ryšiumi su Clevelande įvykusia JAV Komunistų Partijos konvencija, kurioje dalyvavo šulai Gus Hall, Angela Davis ir eilė užsienio komunistų pareigūnų, š. m. lapkričio mėn. 13 d. suorganizuota pavergtų tautų demonstracija praėjo sėkmingai ir atkreipė platų amerikiečių dėmesį. Demonstracija, su nuotraukomis, buvo aprašyta dienraščio Plain Dealer pirmame puslapyje ir jos ištraukos perduotos per visus tris Clevelando televizijos kanalus.

Dalyvaujant Clevelando raitos ir pėsčios policijos daliniams, kurie palaikė neutralią zoną (St. Clair Ave.) tarp tautybių ir komunistų, demonstracija prasidėjo konvencijos piktavimu su daugybe vėliavų bei plakatų ir baigėsi oficialia programa.

Sugiedojus JAV himną ir sukalbėjus maldą už žuvusius karius bei kitas komunizmo aukas, programą pradėjo vyriausias demonstracijos organizatorius, "Solidary" pirmininkas David Domzalski. Ugningą kalbą apie Sovietų nusikaltimus rytų Europoje pasakė mūsų energingas jaunos kartos veikėjas, ALT atstovas Clevelando Baltiečių Komite, Linas Jokūbaitis. Taip pat žodį tarė latvių, lenkų, korėjiečių, rumunų, vengrų ir ukrainų atstovai bei Vietnamo karo veteranų pirmininkas Bob Jockson.

Programoje buvo griežtai pasmerкта Sovietų vergų imperija, stipriai raginta visuomenė įtaigoti JAV valdžią, kad būtų atšaukti Yaltos susitarimai ir užgir-



Sol. Marytė Bizinskauskaitė, kuriai akompanuos Rita Čyvaite-Kliorienė, atliks meninę programą Lietuvių Dienose Clevelande lapkričio 26 d..

ta dabartinė JAV vyriausybės akcija prieš komunistus. Programa baigta su America the Beautiful giesme. Stambiausią grupę sudarė ukrainai, po to sekė lenkų "Solidarity" grupė ir kiti. Aktyviai dalyvavo ukrainų ir lenkų karo veteranai, ko buvo pasigęsta kitų tautybių tarpe. Siek tiek atsverdami dalyvavo 4 šauliai.

ALT Clevelando skyrius reiškia nuoširdžią padėką mūsų darbščiam Vincui Čeičiui už gražų plakatų pagaminimą bei šios ir daugelio kitų demonstracijų dalyviui, taip pat Ežerskiams, Stankaitienei, Vaičeliūnienei, A. Balui ir keliems kitiems, kurie suprato viešos lietuvių politinės veiklos reikšmę.

Alg. Pautienis

ALT CLEVELANDO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Metinis skyriaus organizacijų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, š. m. gruodžio mėn. 11 d., 12 val. Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje.

Visos skyriuje dalyvaujančios organizacijos prašomos pranešti savo atstovus

ir susimokėti nario mokestį valdybos išdin. Br. Nainiui, 18414 Landseer Road, Cleveland, Ohio 44119, tel. 481-8472 iki gruodžio 7 d. Darbotvarkėje: pranešimai, valdybos ir revizijos komisijos rinkimai ir ateities veikla.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Lietuvių klubas drauge su Čiurlionio ansambliu rengia Naujų Metų sutikimą Lietuvių namų salėje. Bus trumpa programa, vakarienė su šampanu ir geras šokių orkestras. Svečiai jau dabar gali rezervuoti stalus, paskambinę į Lietuvių klubo raštinę Birutei Vedegienei telefonu (216) 531-2131.

• Rašytoja Aurelija Balašaitienė šv. Jurgio parapijos rengtame bazare laimėjo stambiausią premiją 1000 dolerių.

• Į Lietuvių Dienas Clevelande lapkričio 26 d. atvyksta svečiai iš Pittsburgho dviem autobusais.

• Šv. Jurgio parapijos taryba nutarė neruošti N. Metų sutikimo kaip buvo planavusi.

• Tėvynės Garsų radijas gruodžio mėnesio 4 dieną transliuos specialią programą 1863 metų lietuvių laisvės sukilimo 120 metų sukaččiai prisiminti. Gruodžio 18 dienos programoje bus kalėdiniai sveikinimai, o Kalėdų dieną, gruodžio 25, kun. G. Kijauskos, S. J. Žodis ir kalėdinės giesmės. Tėvynės Garsai girdimi kiekvieną sekmadienį 7 val. vak. per WJW stotį AM banga 850.

Religinės minties radijo programa Gyvenimo Varpai girdima kas antrą sekmadienį 6 val. 30 min. ryto per WZZP stotį FM banga

CLEVELANDO LIETUVIŲ DIENOS

DIEVO MOTINOS PARAPIJOS
AUDITORIJOJE

KONCERTAS

Šeštadienį, lapkričio 26 d. 7 val. vak.

Dalyvauja: solistė Marytė Bizinskauskaitė ir Rochesterio lietuvių tautinių šokių grupė Lazdynas, vadovaujamas Jadvygos Regienienės.

Bilietus į koncertą užsisakyti pas Vincą Čečį, tel. 391-6819 ar Vladą Bacevičių tel. 481-1016. Kainos: 8, 6 ir 4 dol. Lituanistinės mokyklos mokiniams — pusė kainos. Visos vietos numeruotos.

JAUNŲJŲ DAILININKŲ PARODA

SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO 27 D. tuoj po 10 val. pamaldų Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Dalyvauja su savo kūriniais: D. Blynaitė, J. Čiurlionis, S. Gruzdytė (kultūros tarybos 1982 m. laureatė), K. Kizevičius, D. Miškinytė, L. Palubinskaitė. Parodos koordinatorė dail. Nijolė Palubinskienė.

ĮĖJIMAS Į PARODĄ — AUKA.

Visi Clevelando ir apylinkės lietuviai kviečiami Lietuvių Dienose dalyvauti.

LB Clevelando apylinkės
valdyba

106.5. Šios programos turinyje — tautinės ir religinės muzika, aktualūs, religinės plotmėje tautiška mintį pabrėžiantieji, pamokslai ir grožinės literatūros ištraukos. Gyvenimo Varpų laidos bus lapkričio 27, gruodžio 11 ir Kalėdų dieną, gruodžio 25.

Abi šias programas redaguoja Juozas Stempužis.

LIETUVOS MIESTŲ HERBAI PRAŠOSI Į JŪSŲ NAMUS

Pagaliau turime 14-kos Lietuvos miestų herbus. Juos nupiešė žinomas lietuvių dailininkas Telesforas Valius Algirdo Gustaičio sudarytam Lietuvos žemėlapiui, kurį Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje ir Lietuvių Istorijos Draugija išleido Chicagoje, 1982 metais.

Lietuvos miestų herbai atspausdinti atskiruose lapuose tokio didumo, kaip dailininko buvo sukurti, naudojantis senais originalais. Parankus didumas aprėminimui, patalpų papuošimui. Būtinai kultūrininkams, mokslo įstaigoms. Pardavinėjami tikrai serijomis, ne pavieniui.

Visa 14-kos Lietuvos miestų herbų serija tikrai trys (3) doleriai. Pinigus — ir kiek serijų užsakoma — siųsti LŠST CV ižd. adresu: S. Bernatavičius, 1513 South 48 Court, Cicero, Ill. 60650, U.S.A.

Tuo pat adresu kviečiama užsisakyti minėtą, ilgai lauktą, labai svarbų Lietuvos žemėlapi 1:1.000.000 mastelio. JAV ir Kanadoje tikrai 12 dol.,

kitur užsienyje 13 dol. su persiuntimu.

Žemėlapis ir herbai yra puikios dovanos įvairiomis progomis.

• Dirvai paremti per mūsų bendradarbį Antaną Grinių atsiuntė auką: Detroito Lietuvių Kultūros klubas 25 dol. ir Šv. Antano parapijos komitetas 15 dol. Už paramą dėkojame.

APPARTMENT FOR RENT

Lake Shore and East 185 Street. Adults only, no pets. Call: 398-9579.

HELP WANTED

5 rooms unfurnished newly decorated, carpeted in exchange for part time help.

3 room efficiency furnished for part time services. Call: 641-3900.

FOR RENT

5 rooms up, Neff Road area, beautiful condition, large kitchen, fully carpeted, all appliances, garage. Middle age female or couple preferred. No children, or pets. Call: 248-3747.

HOME FOR RENT

Euclid area, taking application. Beautiful double home, two bedrooms down, dining room, large kitchen, family room, basement, garage, appliances, central air, park like setting. No pets. Shown by appointment. Call: 531-4993 or 382-1773.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.



DIRVA

• Lietuvos Pasiuntinybėje Washingtone lapkričio 18 d. įvyko Lietuvos Diplomatines Tarnybos narių pasitarimas, kuriame dalyvavo Lietuvos atstovas p. S. A. Bačkis, Lietuvos atstovas prie šv. Sosto p. S. Lorzaitis, Jr. ir Lietuvos generalinis konsulas New York'e p. A. Simutis. Pasitarimo metu jie pasikeitė informacijomis ir nuomonėmis apie tarptautinę padėtį ir kai kuriuos svarbesnius klausimus, kurie tiesioginiai liečia jų veiklą Lietuvos nepriklausomybės bylos labui.

• "Tautos Gyvybė", naujas politinis literatūrinis,

tautinio sąmoningumo žurnalas. Bepartyvinis. Leidėja ir redaktorė Birutė Kemežaitė. Atskiro numerio kaina 3 dol. Metinė prenumerata 12 dol. Platesnė informacija yra pirmame numeryje. Užsakymus siųsti šiuo adresu: TAUTOS GYVYBĖ, c/o Birutė Kemežaitė, 7124 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629.

FORMAI 50 METŲ

Lietuvių dailininkų kolektyvui Forma, įsikūrusiam 1933 m. Kaune Meno Mokykloje su ribotu narių skaičiumi, šiais metais sukanka 50 metų.

Dalis jo narių, kaip dai-

lininkai P. Augius, V. Ratas ir L. Vilimas yra mirę išėivijoje. Ok. Lietuvoje likę A. Kučas, J. Jankus ir Rudzinskas.

Išėivijoje iš steigėjų likę Alfonsas Dargis ir Viktoras Petravičius.

Šiai grupei priklausančiai dailininkai pirmoje eilėje buvo užsibrėžę puoselėti individualiąją lietuvišką dvasią tapyboje, skulptūroje ir grafikoje.

DOSNUS SKAUTYBĖS FONDO GERADARYS



Kazys Šipaila

Lietuviškosios Skautybės Fondas įsisteigęs prieš aštuoneris metus, savo eilėse turi daug rėmėjų, kurių negalima visus išvardinti, bet Kazio Šipailos negalima praleisti, paaukojusio tūkstantinę.

Kazys Šipaila gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, Po antrojo pasaulinio karo atvyko į JAV ir apsigyveno New Jersey valstijoje. Čia begyvendamas pasižymėjo savo veikla "Vyčių" organizacijoje. Buvo pakeltas į Vyčių IV-tą laipsnį ir išrinktas organizacijos garbės nariu. Nors ir sunkų darbą bedirbdamas, K. Šipaila negaili pinigų visuomeniniams reikalams. Be poros Vyčio numerių, išleistų jo lėšomis, jis taip pat finansavo dr. J. Stuko knygos "Awakening Lithuania" išleidimą.

Šiais metais K. Šipaila minėjo savo amžiaus 65-rių metų sukaktį. Lygiaitekos pat metų jubiliejų šventė ir Lietuvių Skautų Sąjunga.

Tokiai progai atžymėti Kazys Šipaila įteikė tūkstantį dolerių Lietuviškosios Skautybės Fondui. Atlanto

PARAMA DIRVAI

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

VI. Matulionis, Cleveland 5.00
VI. Matulionis, Cleveland 5.00
A. Kiršonis, Rancho
Pr. Mačernis, Chicago 10.00
A. Karsokas, Cleveland 10.00
J. Petkevičienė, Cleveland 10.00
J. Gudėnas, Cleveland 25.00
B. Urbonavičius, Cleveland 10.00
R. Valiukėnaitė-Reilly, Laramie 50.00
St. Mažulis, Wildwood 8.00
B. Bliūdžius, Southfield 25.00
Dr. Pr. ir V. Mažeikai, Lake Zurich 50.00
Dr. A. Koncė, Mill Valley 30.00
VI. Brinstrubas, Cleveland 25.00
V. A. Račkauskas, c Ciero 20.00
St. Banelis, Weston 2.00
A. Tumas, Newbury Pk. 8.00
E. Bartkus, Beverly Shores 10.00
K. Narbutaitis, Cleveland 10.00
A. Vaičienė, Cleveland 3.00
J. Ališauskas, Cicero 8.00
G. Lapėnas, Deltona 10.00
A. Rastauskas, Richmond Hts. 10.00
T. Bukaveckas, Chicago 25.00
Ig. Janavičius, Cleveland 5.00
F. Mandėikis, Centerville 10.00
D. Kavaliūnaitė, E. Haven 20.00
A. Nakas, Birmingham 5.00
K. Miškinis, Rochester 15.00
A. Mackuvienė, Euclid 10.00
K. Žemeckas, Indianapolis 10.00
St. Dalius, Hamilton 10.00
V. Rugienius, Livonia 20.00
St. Radzevičiūtė, Euclid 10.00
O. Rinkus, St. Petersburg 5.00
Dr. A. Kisieliūsis, Sidney 25.00
E. Ramančionienė, Woodhaven 5.00
A. Puškoriūtė, Highland Hts. 10.00
A. Šalčiūnas, Philadelphia 5.00
R. Smith, Vokietija 8.00
J. Slivinskas, Indialantic 13.00
J. Valiukonis, Boston 5.00

Rajono lietuvių skautų vadovų suvažiavime, š. m. spalio 1 d., Trenton, N. J. atsidėkojant Kaziui Šipailai buvo įteiktas su padėkos įrašu dail. Vytauto Igno grafikos darbas.

Lietuviškos Skautybės Fondas linki Kaziui Šipailai gražaus ir laimingo gyvenimo. Tegul jo daromi geri darbai atneša jam daug džiaugsmo ir pasitenkinimo. Jo sunkiai uždirbti ir paaukoti pinigai neš didelę naudą lietuviškam jaunimui ir visų mūsų ateičiai. (kn)

A. Pesys, Dearborn 8.00
O. Roznickienė, Chicago 10.00
E. Kilikevičienė, Detroit 5.00
P. Endzelis, Chicago 10.00
V. Jasiukaitienė, Cicero 30.00
M. Jason, Greenwich 20.00
J. Bajorienė, Waterbury 10.00
E. Krygerienė, Missouri City 5.00
St. Varekojis, Chicago 15.00
P. Malėta, Chicago 15.00
V. Augustinas, St. Petersburg 10.00
A. Stukas, Elizabeth 25.00
H. Dilys, Chicago 8.00
P. Vėbra, Chicago 10.00
E. Bakūnienė, Ellicott City 10.00
A. Burneika, Hartford 100.00
G. Galinauskas, Dorchester 10.00
H. Stasas, Cleveland 10.00
E. Jocienė, Cleveland 5.00
J. Dumbrys, Fairview Park 5.00
E. Kerejevičienė, Chicago 10.00
R. Sakienė, Glendale 25.00
A. Petrauskis, Rocky River 10.00
P. Povilaitis, Great Neck 10.00
H. Gontar, St. Louis 8.00
O. Čiuprinskas, Euclid 10.00
VI. Šniolis, St. Petersburg 11.00
M. Kasniūnas, Tinley Pk. 10.00
A. Vakselis, Richmond Hill 25.00
P. Didelis, Philadelphia 5.00
Alg. Jurkūnas, Berwyn 5.00
J. Žuras, Rochester 25.00
J. Kazitėnas, Kenosha 3.00
P. Žilinskas, Hemet 8.00
J. Janulevičius, Livonia 3.00
H. Kemeklis, Laguna Niguel 10.00
N. Shutterley, Silver Spring 10.00
Č. Tamašauskas, Phila. 10.00
P. Žolynas, Chicago 10.00
V. Gerdvilis, Wellington 8.00
I. Vinclovienė, Mayfield Village 10.00
Detroito Lietuvių Kultūros Klubas 40.00
L. Puskepalaitienė, Dearborn 50.00
A. Blazevičius, Milford 3.00
St. Skirmantas, Santa Monica 25.00
J. Pilkauskas, Hamilton 15.00
E. Vilkas, Valencia 15.00
S. Kašėlonis, Hot Springs 51.00
J. Augaitytė, Philadelphia 5.00
I. Itomlenskis, Cleveland 5.00
J. Gelažius, Chicago 25.00
B. Bacevičius, Warren 50.00
V. Žiedonis, Cleveland 10.00
Dr. P. Švarcas, Mascouth 25.00
T. Dambrauskas, Hot Springs 10.00
L. Šlenys, Lemont 8.00
A. Kašuba, Deltona 30.00
E. Šilgalis, Baltimore 3.00
J. Sabanas, Chicago 20.00
S. Butrimas, Cleveland 10.00
V. Reklis, Walnut Creek 8.00
A. Bliūdžius, Detroit 20.00
Dr. B. Paprockienė, Richmond Hill 20.00
Br. Duda, Valencia 15.00
Dr. A. Lipskis, Key Biscayne 10.00
J. Vengris, Amherst 10.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• Lionginas Kapeckas, vykdydamas paskutinį pagedavimą a. a. Alfonso Burneikio, atsiuntė Dirvai paremti 100 dol. padidiniui Vilties įnašo, kuris perrašytas velionies žmonai.

• "Lietuvių Balsas", radijo klubas Detroit'e, lapkričio 27 d. Kultūros klube rengia gegužinę po stogų. Bus skanus lietuviški valgiai ir dovanų stalas.

Brangiam Tetėnui

A. A.

ALEKSANDRUI DANTAI

po ilgos ligos Australijoje š. m. lapkričio 14 d. mirus, pusbroliui Dr. GYČIUI su šeima ir Aleksandro broliui VINCUI reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime

Arianė ir Jonas
Bortkevičiai

Mūsų mielam draugui

A. A.

INŽ. ERDVILUI MASIULIUI

Australijoje mirus, jo žmonai ERIKAI, dukrai INAI, broliui VISVALDUI su šeima ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškiamo

Vincentina ir Jonas Jurkūnai
Meilutė ir Petras Ruliai

A. A.

inž. ALFONSUI RIMUI

mirus, žmoną ALDONĄ, dukrą RASĄ ir sūnų ALGIMANTĄ su šeimomis bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiu

Ada Neverauskienė

A. A.

JOHANNAI ANDRIULIENEI

mirus, jos vyrą VYTAUTĄ, bei šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Alia ir Simas
Velbasiai